

N. 26

SEANCE DE L'APRES-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRESIDENCE DE M. SWAELEN, PRESIDENT VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Mme Tyberghien-Vandenbussche et M. Périaux, secrétaires, prennent place au bureau.
Mevrouw Tyberghien-Vandenbussche en de heer Périaux, secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 5 m.
De vergadering wordt geopend om 15 h 5 m.

CONGES — VERLOF

M. Evers, pour d'autres devoirs, demande un congé.
Verlof vraagt: de heer Evers, wegens andere plichten.
— Ce congé est accordé.
Dit verlof wordt toegestaan.
M. van Weddingen, empêché, demande d'excuser son absence
à la réunion de ce jour.
Afwezig met bericht van verhindering: de heer van Weddingen,
belet.
— Pris pour information.
Voor kennisgeving aangenomen.

COMMUNICATION — MEDEDELING

Cour des comptes — Rekenhof

M. le Président. — En exécution de l'article 77 des lois coordonnées sur la comptabilité de l'Etat, la Cour des comptes donne connaissance au Sénat d'une préfiguration des résultats de l'exécution du budget de l'Etat de 1991, laquelle peut donner lieu à l'approbation, par les Chambres législatives, d'une motion motivée de règlement provisoire dudit budget.

Met toepassing van artikel 77 van de gecoördineerde wetten op de rikscomptabiliteit, geeft het Rekenhof aan de Senaat kennis van een voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de staatsbegroting van 1991, die aanleiding kan geven tot goedkeuring van een met redenen omklede motie tot voorlopige regeling van de betrokken begroting door de Wetgevende Kamers.

— Renvoi à la commission des Finances.
Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

M. le Président. — Il est donné acte de cette communication au premier président de la Cour des comptes.

Van deze mededeling wordt aan de eerste voorzitter van het Rekenhof akte gegeven.

PETITIONS — VERZOEKSCHRIFTEN

M. le Président. — Par pétition établie à Liège, le greffier provincial faisant fonction a transmis le texte d'une résolution, adoptée par le Conseil provincial de Liège en sa réunion du 12 mai 1992, relative à l'avenir des provinces.

Bij verzoekschrift uit Luik heeft de provinciegriffier ad interim de tekst overgezonden van een resolutie, aangenomen door de Provincieraad van Luik in zijn vergadering van 12 mei 1992, betreffende de toekomst van de provincies.

Même pétition établie à Mons, est adoptée par le Conseil provincial du Hainaut en sa réunion de la même date.

Zelfde verzoekschrift uit Bergen, werd aangenomen door de Provincieraad van Henegouwen in zijn vergadering van dezelfde datum.

— Renvoi à la commission de l'Intérieur.

Verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

Par pétition établie à Gand, M. Dirk Vanaudenaerde demande une augmentation des moyens d'existence des invalides et handicapés.

Bij verzoekschrift uit Gent vraagt de heer Dirk Vanaudenaerde een verhoging van de bestaansmiddelen van invaliden en gehandicapten.

— Renvoi à la commission de la Santé publique et de l'Environnement.

Verwezen naar de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu.

VOORSTELLEN — PROPOSITIONS

Inoverwegningneming — Prise en considération

De Voorzitter. — Aan de orde is thans de besprekking over de inoverwegningneming van voorstellen.

L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération de propositions.

U hebt de lijst ontvangen van de verschillende in overweging te nemen voorstellen met opgave van de commissies waarnaar het bureau van plan is ze te verwijzen.

Vous avez reçu la liste des différentes propositions à prendre en considération, avec indication des commissions auxquelles le bureau envisage de les renvoyer.

Leden die opmerkingen mochten hebben, gelieve mij die vóór het einde van de vergadering te doen kennen.

Jeprie les membres qui auraient des observations à formuler, de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, zal ik beschouwen dat die voorstellen in overweging zijn genomen en verwezen naar de commissies die door het bureau zijn aangeduid.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai les propositions comme prises en considération et renvoyées aux commissions indiquées par le bureau.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER APPELTANS AAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN AMBTENARENZAKEN OVER «HET TAALGEBRUIK VAN DE DIENSTEN 100 IN VOEREN»

QUESTION ORALE DE M. APPELTANS AU MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR «L'EMPLOI DES LANGUES DES SERVICES 100 A FOURENS»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Appeltans aan de minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken over «het taalgebruik van de diensten 100 in Voeren».

Het woord is aan de heer Appeltans.

De heer Appeltans. — Mijnheer de Voorzitter, de gemeente Voeren is voor de brandweerdienst aangesloten bij de Intercommunale van Herve. Op dit ogenblik wordt de gemeente door de brandweer van het Luikse Battice bediend. De brandweercommandant van Battice verklaarde openlijk geen Nederlands te kennen.

Op 22 december 1988 onderzocht de Vaste Commissie voor taaltoezicht een klacht, neergelegd door een inwoner van Sint-Martens-Voeren, in verband met het feit dat geen gevolg werd gegeven aan een Nederlandstalige telefoonoproep aan de diensten 100 — meer bepaald de dienst ziekenvervoer van Luik en de gewestelijke brandweerdienst van Herve — omdat de diensten geen Nederlands kenden.

Uit inlichtingen bleek dat de dienst ziekenvervoer van Luik niet in staat is Nederlandstalige oproepen te beantwoorden. De gewestelijke brandweerdienst van Herve is uitsluitend samengesteld uit Franstalige vrijwilligers.

De Vaste Commissie voor taaltoezicht oordeelde, volgens artikel 36, paragraaf 1, van het koninklijk besluit van 18 juli 1966 betreffende de gecoördineerde wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken, dat de klacht ontvankelijk en gegrond was en verzocht de minister erover te waken dat de betrokken overheden — de steden Luik en Herve — de wetten zouden naleven.

Niettemin zijn er nog steeds klachten van Nederlandstalige Voerenaars over het taalgebruik bij de diensten 100.

Mag ik van de minister vernemen wat hij aan deze situatie zal doen of wat hij eventueel reeds heeft gedaan?

Is het juist dat de minister denkt aan de oprichting van een tweetalig brandweercommando voor Voeren, dat zou opereren vanuit Battice? Wat is de huidige stand van zaken?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Tobback.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken. — Mijnheer de Voorzitter, ik wens eerst te zeggen dat in het algemeen, zowel de brandweer van Herve als de 100-centrales van Luik en Verviers, die beide de gemeente Voeren bedienen, hun taak naar ieders tevredenheid en in de taal van de hulpbehoevende uitvoeren.

Het is mij echter niet bekend dat er zich af en toe problemen voordoen bij een Nederlandstalige oproep, gericht aan de 100-centrale van Luik. Met de centrale van Verviers werden nooit problemen gemeld.

Het is inderdaad juist dat de Vaste Commissie voor taaltoezicht verklaart dat elke oproep dient te worden beantwoord in de taal van de oproeper. Dat lijkt mij evident.

Reeds sinds december 1988, nadien herhaald in 1989, drong ik er bij de toenmalige gewestminister, bevoegd voor de lokale besturen, op aan de nodige maatregelen te nemen opdat de voorschriften van de gecoördineerde taalwetten zouden worden nageleefd. Sindsdien zijn er mij geen klachten meer ter ore gekomen.

Ik wens tevens aan te stippen dat in uitvoering van een regeringsbeslissing dit jaar nog en vervolgens in 1993 en 1994 de 100-centrales en 100-zones worden vernieuwd en hertekend op provinciale leest.

De gemeente Voeren zal dan niet langer onder twee zones valen, doch enkel afhangen van de provinciale 100-centrale. Ook hier zal de taalwetgeving en de jurisprudentie van de Vaste Commissie voor taaltoezicht dienen te worden nageleefd.

De herverkaveling en de performante apparatuur, zoals PABX-centrales, moderne dispatchingsystemen en dergelijke, die in een landelijk netwerk geschakeld zullen zijn, zullen hopelijk de enige problemen die er kunnen rijzen uit de weg ruimen. De regering heeft hiervoor de nodige geldmiddelen uitgetrokken.

Van een tweetalig commando voor Voeren in Battice werd nooit gesproken en kan ook geen sprake zijn.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER KUIJPERS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN ECONOMISCHE ZAKEN EN AAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN AMBTENARENZAKEN OVER «DE SITUATIE VAN ASIELZOEKERS»

QUESTION ORALE DE M. KUIJPERS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES AFFAIRES ECONOMIQUES ET AU MINISTRE DE L'INTERIEUR ET DE LA FONCTION PUBLIQUE SUR «LA SITUATION DES DEMANDEURS D'ASILE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Kuijpers aan de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken en aan de minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken over «de situatie van asielzoekers».

Het woord is aan de heer Kuijpers.

De heer Kuijpers. — Mijnheer de Voorzitter, het maandelijks aantal asielzoekers daalde van ongeveer 1 750 personen in september 1991 tot ongeveer 800 in februari 1992. Van dan af steeg het opnieuw tot ongeveer 1 250 in april 1992. Onder hen vormen de Roemenen een belangrijke groep die geen aanspraak kan maken op de Conventie van Genève. Vandaar volgende vragen aan de bewindspelers.

In welke centra zullen de uitgewezen kandidaten worden opgevangen tot hun effectieve terugkeer? Welke wettelijke beschikkingen zijn hiervoor in de maak? Welke terugwijsakkoorden werden dienaangaande reeds met de landen van oorsprong getroffen?

Hebben de ministers kennis genomen van de jongste feiten waarbij het asielzoekers in de luchthaven van Zaventem door de rijkswacht onmogelijk werd gemaakt om van dat recht op asiel gebruik te maken? Zo ja, welke feiten zijn hen bekend en welke maatregelen werden er genomen?

De Voorzitter. — Het woord is aan minister Tobback die mede namens Vice-Eerste minister Wathélet antwoordt.

De heer Tobback, minister van Binnenlandse Zaken en Ambtenarenzaken. — Mijnheer de Voorzitter, het aantal asielzoekers kende in de loop van de jongste jaren de volgende ontwikkeling. In 1987 waren er 5 352 aanvragen. Daar ging het in stijgende lijn tot

15 291 in 1991. Het is correct dat in 1991 alleen al in de maand september het recordcijfer van 1 756 aanvragen werd bereikt. De inwerkingtreding op 1 oktober 1991 van de nieuwe procedure bepaald in de wet van 18 juli 1991 heeft tot gevolg gehad dat het aantal aanvragen aanzienlijk is gedaald. Van 1 508 in oktober 1991 kwam het tot een dieptepunt van 872 in februari 1992. In maart 1992 bedroeg het aantal aanvragen echter terug 1 227. Onder de 1 227 vluchtelingen die een asielaanvraag hebben ingediend, bevonden zich 206 Roemenen. Deze groep asielzoekers vormt inderdaad de tweede belangrijkste groep na de groep Zaïreense vluchtelingen. Het aantal asielzoekers uit Zaïre liep op tot 290 en dit verklaart meteen de grote stijging.

De Roemeense asielzoekers verblijven momenteel in de volgende centra : 132 in het Klein Kasteeltje en 26 in opvangcentra van het Leger des Heils. De overige personen verblijven op privé-adressen.

De procedure inzake het onderzoek verloopt nog steeds volgens de bepalingen van de wet van 15 december 1980, gewijzigd door de wet van 18 juli 1991.

Dit houdt in dat de vreemdelingen die het statuut van vluchting op de nationale luchthaven te Zaventem aanvragen, kunnen weerhouden worden in het centrum 127 te Melsbroek. Deze mogelijkheid wordt bepaald in artikel 74/5, paragraaf 1, van bovengenoemde wet, zoals het werd ingevoegd bij de wet van 18 juli 1991.

De vreemdelingen, die het statuut in het rijk aanvragen, worden momenteel eerst in het Klein Kasteeltje opgevangen. Het staat hen vrij zich nadat naar andere opvangcentra te begeven of, indien zij over de nodige middelen beschikken, zich in een Belgische gemeente in te schrijven.

Tijdens de Ministerraad van 24 april heeft de regering een beslissing genomen in verband met een bepaald aantal maatregelen in het kader van een beleid inzake vreemdelingen.

Meer bepaald wat betreft de asielzoekers werd het volgende beslist. Een gesloten centrum van 200 plaatsen in Zaventem zal nog dit jaar worden geopend om er voor de duurtijd van de procedure de kandidaten te ontvangen die ofwel het rijk onregelmatig zijn binnengekomen, ofwel een aanvraag hebben ingediend op het ogenblik dat hun verblijf heeft opgehouden regelmatig te zijn, of wier kans op erkenning bijzonder klein is en een snelle verwijdering mogelijk is.

Deze maatregel zal tegemoet komen aan de bezorgdheid van de heer Kuijpers die meer bepaald de kandidaten van Roemeense afkomst op het oog heeft op wie de regel van tweemaal 5 pct. van toepassing is tot 31 december 1992, en dit sedert de publikatie in het *Belgisch Staatsblad* van het koninklijk besluit van 7 mei.

De wet van 15 december 1990 zal echter moeten worden gewijzigd om de hechtenis in dit centrum in te voegen.

Momenteel is bij de Raad van State een ontwerp van wet aanhangig dat in de verplichting voorziet voor de asielzoekers op een bepaalde plaats te verblijven in een onthaalcentrum of welbepaalde gemeente en zich, gedurende de erkenningsprocedure regelmatig op deze plaats te melden.

In het kader van het ontwerp, heeft de regering de bedoeling het Parlement de verlenging voor te leggen van de periode van administratieve hechtenis van één tot twee maanden om de effectieve verwijdering te verzekeren van de illegale vreemdelingen, of van niet-erkende asielzoekers die geen gevolg hebben gegeven aan het bevel het grondgebied te verlaten.

Er is een vereenvoudiging van de erkenningsprocedure ter studie.

Tenslotte heeft de heer Kuijpers de internationale dimensie van het probleem van de asielzoekers ter sprake gebracht. Het zijn in feite zeer vaak economische vluchtelingen.

De minister voor het Immigratiebeleid, in de toekomst uw dienaar, heeft een ambassadeur aangesteld die de opdracht zal hebben de nodige contacten te leggen en te onderhandelen met de landen van oorsprong van deze economische vluchtelingen.

Tot op heden heeft enkel Polen zich verbonden zijn onderdanen terug op te nemen via een akkoord tussen de Schengen-landen en Polen.

Ik moet ook beklemtonen dat België actief deelneemt aan de werkzaamheden van het Hoog Commissariaat.

Uit verschillende bronnen heb ik vernomen dat er geen akte werd genomen van de asielaanvragen die door bepaalde vreemdelingen bij hun aankomst op de nationale luchthaven te Zaventem werden geformuleerd. Zij werden in de transit-zone gelaten en teruggezonden naar hun land van herkomst.

Op 27 februari 1992 werd er door de administratie van Justitie een schrijven gericht aan de commandant van het veiligheidsdetachement van de nationale luchthaven, met verzoek een onderzoek in te stellen naar de grondheid van bovengenoemde klachten en de agenten, belast met de personencontrole aan de grens, op hun wettelijke verplichting te wijzen.

Intussen heb ik een gesprek gehad met het hoofd van het veiligheidsdetachement van Zaventem in aanwezigheid van de commandant van de rijkswacht. Vorige week heb ik de stafhouders van de balie te Brussel en hun vertegenwoordigers op mijn kabinet ontvangen. Voor het overige is het onderzoek nog steeds aan de gang, maar wij zullen in elk geval trachten een strengere wetgeving op een correcte wijze en met eerbied voor de mensenrechten en de internationale conventies te doen toepassen.

QUESTION ORALE DE M. BOUGARD AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES ENTREPRISES PUBLIQUES SUR «L'ACCIDENT FERROVIAIRE SURVENU A HATRIVAL LE 13 MAI DERNIER ET LE TRANSPORT DE MATIERES DANGEREUSES ET TOXIQUES»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BOUGARD AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN OVERHEIDSBEDRIJVEN OVER «HET TREINONGEVAL TE HATRIVAL OP 13 MEI JL. EN HET TRANSPORT VAN GEVAARLIJKE EN TOXISCHE STOFFEN»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Bougard au Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Entreprises publiques sur «l'accident ferroviaire survenu à Hatrival le 13 mai dernier et le transport de matières dangereuses et toxiques».

La parole est à M. Bougard.

M. Bougard. — Monsieur le Président, la collision ferroviaire survenue à Hatrival, le mercredi 13 mai 1992, illustre une fois encore l'insuffisance de mesures de sécurité lors du transport de produits dangereux. C'est une rupture d'attelage et la déficience du système d'auto-freinage des wagons transportant l'amianté qui sont à l'origine de l'accident.

Depuis plusieurs années, les ateliers de révision et de maintenance de la SNCB ont fait l'objet d'économies en personnel et en moyens financiers, au détriment de la qualité de l'entretien du matériel roulant. Il n'existe pas de liaisons radio sol-train sur la ligne 162 entre Jemelle et Sterpenich et donc pas de possibilités, pour les machinistes, de communiquer entre eux ou avec le personnel au sol.

Les travaux d'assainissement du site pollué ont duré plusieurs jours avant de permettre le rétablissement du trafic sur une voie. L'itinéraire alternatif Athus-Meuse s'est avéré insuffisant, surtout pour le trafic de marchandises.

M. le ministre peut-il me dire s'il compte imposer une réglementation plus stricte pour le transport de matières dangereuses ou toxiques ? Quelles mesures budgétaires envisage-t-il pour permettre à la SNCB de réinvestir dans l'entretien du matériel roulant ? Les liaisons radio sol-train seront-elles rapidement opérationnelles sur l'ensemble de la ligne 162 ? Existe-t-il des projets de

réouverture de la ligne Bastogne-Gouvy, de modernisation et de remise en état du tronçon Bastogne-Libramont de la ligne 163? Cette ligne pourrait constituer un itinéraire de délestage en cas d'accident ou de surcharge sur la ligne 162.

M. le Président. — La parole est à M. Coëme, Vice-Premier ministre.

M. Coëme, Vice-Premier ministre et ministre et ministre des Communications et des Entreprises publiques. — Monsieur le Président, à ce jour, la SNCB mène une enquête approfondie sur la collision ferroviaire survenue à Hatrival; l'instruction est en cours et il nous semble prématûr de vouloir tirer, dès à présent, des conclusions qui pourraient mettre en cause la sécurité du transport de produits dangereux à la SNCB, qui, jusqu'à présent, a atteint un très bon niveau de sécurité.

Pour ces transports, la SNCB applique les prescriptions du règlement concernant le transport international ferroviaire des marchandises dangereuses, lui-même largement inspiré des recommandations éditées par un comité d'experts des Nations Unies, ainsi que les prescriptions éditées par les lois et arrêtés royaux ou ministériels belges, parfois plus restrictifs, notamment pour le transport des matières radioactives, des déchets dangereux et/ou toxiques et des explosifs. L'ensemble de ces prescriptions est axé sur la sécurité du transport, et en attendant les conclusions de l'enquête, il ne m'apparaît évidemment pas opportun de modifier la réglementation.

En ce qui concerne plus précisément le matériel roulant, la seule modification apportée en matière de maintien en état du matériel roulant concerne le passage, en 1988, de l'entretien systématique à l'entretien conditionnel. Cependant, les organes importants pour la sécurité continuent à bénéficier d'un entretien systématique et, à ce jour, rien n'a pu démontrer une détérioration de la qualité de l'entretien.

En sa séance du 27 septembre 1991, le conseil d'administration a approuvé un programme d'extension du réseau radio sol-train comprenant par exemple le parachèvement intégral de la ligne 162. La mise en service des liaisons radio sol-train sur cette ligne est prévue pour fin 1994.

Il n'y a à ce jour aucun projet de réouverture du tronçon de la ligne Bastogne-Gouvy au trafic marchandises ou voyageurs.

Le tronçon de la ligne 163 situé entre Libramont et Bastogne n'est plus en bon état et des ralentissements ont dû être instaurés, suite à la dégradation et à la vétusté des matériaux constitutifs de la voie.

La SNCB attend la finalisation du contrat de gestion pour pouvoir déterminer, en fonction des moyens financiers dont elle disposera, quelles priorités seront établies. Il va de soi qu'un bilan coûts-avantages déterminera le degré de rentabilité des investissements qui seront réalisés.

La modernisation et l'électrification de l'axe Athus-Meuse, reprises dans le plan décennal d'investissements 1991-2000 de la SNCB, s'inscrivent dans le cadre de la nouvelle stratégie d'acheminement du trafic marchandises de et vers le Grand-Duché, l'Est de la France, la Suisse et l'Italie.

Cet axe, qui constituera l'itinéraire normal de délestage de la ligne 162, le sera à fortiori en cas d'incident ou d'accident.

M. le Président. — La parole est à M. Bougard pour une réponse.

M. Bougard. — Monsieur le Président, en ce qui concerne l'entretien du matériel roulant, la réponse que le ministre m'a donnée ne correspond pas à la position des syndicats et à celle des cheminots. Il est à signaler que la ligne 162 a été, ces dernières années, le théâtre de plusieurs incidents. D'après les cheminots avec qui j'ai pu m'entretenir, les retards systématiques enregistrés sur cette ligne sont dus à la vétusté du matériel roulant et à leur manque d'entretien.

NOMINATION DE 22 MEMBRES EFFECTIFS ET 22 MEMBRES SUPPLÉANTS DU COLLEGE DE RECRUTEMENT DES MAGISTRATS

BENOEMING VAN 22 EFFECTIEVE EN 22 PLAATSVERVANGENDE LEDEN VAN HET WERVINGSCOLLEGE DER MAGISTRATEN

M. le Président. — Conformément à l'article 259bis nouveau du Code judiciaire, tel qu'introduit par la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats, le Sénat doit élire, à la majorité des deux tiers des suffrages, et pour un terme, renouvelable, de quatre ans, les membres du Collège de recrutement des magistrats.

Overeenkomstig het nieuwe artikel 259bis van het Gerechtelijk Wetboek zoals het is ingevoerd bij de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en de werving van magistraten, moet de Senaat de ledcn van het Wervingscollege der magistraten benoemen met een meerderheid van twee derde van de uitgebrachte stemmen en voor een periode van vier jaar die kan worden verlengd.

Le Règlement se borne à indiquer que la nomination doit se faire par scrutin secret.

La procédure qui vous est proposée a été imaginée par la commission du Travail parlementaire à la suite du vote de la loi.

Cette procédure recueille-t-elle l'adhésion du Sénat?

La parole est à M. Desmedt.

M. Desmedt. — Monsieur le Président, j'ai écouté votre proposition avec étonnement. Comme j'appartiens à une petite formation qui n'est pas représentée à la commission du Travail parlementaire, je ne puis m'exprimer qu'en séance publique, mais à ma connaissance, les dispositions légales précisent que nous devons élire les membres du Collège de recrutement des magistrats en procédant à un scrutin, à la majorité requise des deux tiers des suffrages.

Nous avons reçu, voici quelques jours, une liste de candidats. Le nombre de ces derniers m'a étonné. Si je peux me rendre compte de la difficulté à dégager, selon le cas, deux ou trois élus parmi autant de candidats, je m'interroge cependant sur la régularité d'une procédure présentant en quelque sorte une liste de candidats officiels. Aussi, j'aimerais obtenir quelques explications et souhaiterais être rassuré sur le fait que cette façon de procéder n'entraînera pas, par la suite, des recours.

Comme vous l'avez dit, monsieur le Président, cette manière de procéder me paraît paraître-légale. Je demande à la commission du Travail parlementaire qui n'est qu'une émanation de notre assemblée de m'éclairer sur cette curieuse façon de travailler. On peut évidemment imaginer que des candidats soient appuyés par un certain nombre de parlementaires, mais de là à établir une liste type soumise à notre approbation, me semble bizarre. Je demande des explications à ce sujet, monsieur le Président.

M. le Président. — Monsieur Desmedt, je vous suis reconnaissant de votre question qui me permet de donner quelques brèves explications au nom de la commission du Travail parlementaire.

La loi nous oblige à présenter vingt-deux candidats effectifs et vingt-deux candidats suppléants à partir de plus d'une centaine de candidats. Il est impossible de procéder à un vote uniquement sur la base du choix de chaque membre, étant donné qu'il ne s'agit pas seulement de nommer vingt-deux candidats, mais qu'il convient de plus, de les choisir dans certaines catégories.

Il nous appartient, en effet, de désigner un nombre déterminé de magistrats, de professeurs et d'avocats. De ce fait, il est totalement impossible de faire un choix cohérent en l'absence de propositions. C'est pourquoi la liste proposée a été établie au cours d'une réunion des chefs de groupe, abstraction faite de l'appartenance à des partis de la majorité ou de l'opposition.

Bref, la proposition de la commission du Travail parlementaire a pour but d'assurer le déroulement démocratique de nos travaux et de les faciliter.

Chaque membre a cependant le droit absolu de choisir vingt-deux candidats effectifs et vingt-deux candidats suppléants.

M. Desmedt. — Monsieur le Président, je comprends que le choix soit difficile, mais je voudrais souligner qu'à la limite, la loi n'a pas été suffisamment précise quant aux modalités d'introduction des candidatures.

Je m'interroge réellement sur la suite des événements car dans l'éventualité où le résultat du vote avaliserait la liste élaborée par la commission du Travail parlementaire, il pourrait y avoir pour les autres candidats motif à recours, puisqu'on distingue en quelque sorte les candidats officiels des autres.

M. le Président. — J'attire votre attention, monsieur Desmedt, sur le fait qu'il n'y a pas de candidats officiels. La liste proposée par les chefs de groupe n'est pas une liste officielle, chaque sénateur ayant le droit de choisir vingt-deux candidats effectifs et vingt-deux candidats suppléants. Dans ces conditions, les droits des candidats ne sont nullement brimés, chaque sénateur étant libre de voter pour les candidats de son choix.

Compte tenu de cette explication, le Sénat peut-il marquer son accord sur la procédure proposée? (*Assentiment.*)

Nous procéderons donc tout à l'heure au scrutin pour la nomination des membres du collège de recrutement des magistrats.

QUESTION ORALE DE M. LALLEMAND AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR «LA PORTEE DE L'ARTICLE 287, ALINEA 1e, NOUVEAU, DU CODE JUDICIAIRE, EN CE QUI CONCERNE LES NOMINATIONS SUR PRÉSENTATION DANS L'ORDRE JUDICIAIRE»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LALLEMAND AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTIE EN ECONOMISCHE ZAKEN OVER «DE STREKKING VAN HET NIEUWE ARTIKEL 287, EERSTE LID, VAN HET GERECHTELijk WETBOEK WAT BETREFT DE BENOE-MINGEN IN DE RECHTERLIJKE ORDE OP VOOR-DRACHT»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Lallemand au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques sur «la portée de l'article 287, alinéa 1e, nouveau, du Code judiciaire, en ce qui concerne les nominations sur présentation dans l'ordre judiciaire».

La parole est à M. Lallemand.

M. Lallemand. — Monsieur le Président, je prends la parole en ma qualité de président de la commission de la Justice, qui s'est interrogée sur la portée de l'article 287, alinéa 1e, du Code judiciaire.

Ce nouvel article dispose que les candidatures à une nomination dans l'ordre judiciaire doivent désormais être adressées par lettre recommandée au ministre de la Justice dans les deux mois de la publication de la vacance au *Moniteur belge*.

Dans un avis publié au *Moniteur belge* du 7 mai dernier, le ministre de la Justice semble établir une distinction entre les nominations directes, pour lesquelles l'attention est spécialement attirée sur cette nouvelle disposition, et les nominations sur présentation, en l'occurrence une vice-présidence au Tribunal de première instance de Bruxelles, auxquelles, à défaut de mention expresse dans l'avis de vacance, l'article 287 ne s'appliquerait pas.

Cette thèse serait, semble-t-il, partagée par certains magistrats. La commission de la Justice du Sénat estime que le texte de la loi est parfaitement clair, qu'il a une portée tout à fait générale et qu'il ne se prête pas à interprétation, d'autant moins qu'une interprétation restrictive de cet article serait contraire à la volonté unanime du législateur d'accélérer le processus de nomination de tous les magistrats sans distinction.

Il semble donc indispensable de lever le plus rapidement possible les doutes qui pourraient encore subsister à cet égard, à raison notamment de l'ambiguïté de certains avis parus au *Moniteur belge* et afin de garantir une application générale et uniforme du texte de la loi par toutes les instances de présentation concernées.

Qu'en pense le ministre? Que compte-t-il faire plus spécialement pour assurer la sécurité juridique dans les procédures de présentation actuellement en cours?

M. le Président. — La parole est à M. Tobback, ministre, qui répond en lieu et place de M. Wathelet, Vice-Premier ministre.

M. Tobback, ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, ainsi que le précise l'honorable membre, le nouvel article 287 du Code judiciaire a été prévu pour accélérer le cours des procédures.

Effectivement, une question s'est rapidement posée concernant le champ d'application de cette législation.

La Cour de cassation a fait valoir ses observations en ayant pris le soin de retenir les arguments en faveur des deux hypothèses à étudier.

La première hypothèse consiste à considérer l'article 287 comme étant applicable à toutes les nominations dans l'ordre judiciaire. Selon la deuxième hypothèse, ce texte ne serait pas applicable aux candidatures à des fonctions judiciaires faisant l'objet de présentation.

A l'occasion de l'examen réservé à cette question par la commission de la Justice du Sénat, le 14 mai dernier, il a été considéré que l'article 287 du Code judiciaire était un texte clair qui ne pouvait donc être interprété.

En outre, cette analyse conforte l'objectif de célérité décidé par le législateur dans le cadre de l'article 287.

Considérant cette analyse, le ministre de la Justice l'a fait porter à la connaissance des membres du collège des procureurs généraux et la publication de chaque vacance dans le *Moniteur belge* sera assortie de la précision selon laquelle l'article 287 est applicable, de sorte que toutes les candidatures devront faire l'objet d'un envoi recommandé dans les deux mois de la publication de la vacance.

M. le Président. — La parole est à M. Lallemand pour une réponse.

M. Lallemand. — Monsieur le Président, je constate que l'interprétation du ministre est la même que la nôtre.

QUESTION ORALE DE MME HERZET AU MINISTRE DES FINANCES SUR «LES RETENUES À LA SOURCE EFFECTUÉES ILLEGIALEMENT À CHARGE DES FOYERS À REVENU UNIQUE»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW HERZET AAN DE MINISTER VAN FINANCIEN OVER «DE ONWET-TIGE INHOUDING BIJ DE BRON TEN LASTE VAN DE GEZINNEN MET EEN INKOMEN»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Herzet au ministre des Finances sur «les retenues à la source effectuées illégalement à charge des foyers à revenu unique».

La parole est à Mme Herzet.

Mme Herzet. — Monsieur le Président, le Conseil d'Etat vient de suspendre, ce 9 avril 1992, l'application du barème qui aboutit à faire prélever, à charge des ménages à un seul revenu professionnel ou à un deuxième revenu inférieur au quotient conjugal, une retenue supérieure à l'impôt dû.

Voici donc la quatrième année consécutive que l'Association des femmes au foyer obtient cet arrêt, repris par la Cour d'arbitrage. La quatrième année aussi que plusieurs centaines de milliers de familles, aussi modestes que puissent être leurs revenus professionnels, subissent, à leur insu, des retenues illégales de 5 000 francs à environ 34 000 francs par an.

Prétextant qu'il s'agirait de précomptes, alors que ces excédents sont des prélèvements indus, illégaux et qu'ils constituent un excès de pouvoir et une violation de l'égalité constitutionnelle de tous les contribuables, le ministre entend ne pas réparer les préjudices causés!

Puisque le droit à des intérêts moratoires a été reconnu par la Cour d'appel de Bruxelles en date du 6 février 1990 et confirmé en cassation, un redressement devrait être opéré immédiatement.

Qu'attend le ministre pour donner ses instructions afin que, de toute urgence, réparation soit faite et qu'il soit mis fin à ce système d'emprunts forcés et non rémunérés?

M. le Président. — La parole est à Mme Offeciers, ministre du Budget, qui répond en lieu et place de M. Maystadt, ministre des Finances.

Mme Offeciers-Van de Wiele, ministre du Budget. — Monsieur le Président, je suis, bien évidemment, parfaitement au courant des actions menées par l'association dont question à l'encontre des barèmes annexés aux arrêtés royaux relatifs au précompte professionnel, ainsi que des arrêts rendus sur l'objet par le Conseil d'Etat et la Cour d'arbitrage.

A ce jour, seul l'arrêté royal du 27 février 1989 a effectivement été annulé partiellement par le Conseil d'Etat.

Certes, le Conseil d'Etat vient lui aussi de suspendre l'application du barème II annexé à l'arrêté royal du 19 décembre 1991, mais cette suspension signifie seulement que «des moyens sérieux susceptibles de justifier l'annulation de l'acte» ont été invoqués dans le recours formé par cette association; la suspension de l'arrêté ne permet pas, à elle seule, de conclure à l'irrégularité de celui-ci.

A cet égard, il ne faut pas perdre de vue que, depuis l'arrêt d'annulation précité du 23 mai 1990, l'article 184 du Code des impôts sur les revenus, conférant au Roi le pouvoir d'arrêter les barèmes du précompte professionnel, a été modifié par l'article 23 de la loi du 20 juillet 1990 portant des dispositions économiques et fiscales et que cette modification légale est de nature à apporter un éclairage nouveau sur la régularité des barèmes contestés par l'association que mentionne Mme Herzet.

En vertu de ce nouvel article 184, les barèmes à établir par le Roi sont «forfaïtaires», en ce sens que lesdits barèmes peuvent ne pas correspondre à l'impôt afférent aux revenus auxquels le précompte se rapporte et qu'ils peuvent ne pas tenir compte de tous les éléments susceptibles d'influencer la situation fiscale personnelle du bénéficiaire des revenus.

Or, lorsque le précompte est prélevé, il est généralement impossible de connaître l'impôt qui sera finalement dû, d'autant que, d'une part, la situation du contribuable peut, en cours de période imposable, connaître des modifications qui ne sont pas susceptibles d'un rattrapage au niveau des précomptes antérieurement perçus et, d'autre part, il ne convient pas que le contribuable ait à porter à la connaissance d'un tiers — à savoir le redébiteur du précompte professionnel — des éléments relatifs à sa vie privée et qui peuvent, notamment, concerner la hauteur des revenus professionnels de son conjoint.

En ce qui concerne l'octroi d'intérêts lors de la restitution des prélevements excédentaires effectués à la source, l'arrêt rendu le 6 février 1990 par la Cour d'appel de Bruxelles et confirmé par la Cour de cassation en date du 30 mai 1991, concerne une situation qui ne peut être comparée avec celle rencontrée en l'espèce.

Il s'agissait en l'occurrence d'une retenue versée au Trésor en raison du paiement par l'employeur d'une indemnité de dédit sur un compte ouvert à Hong Kong au nom du travailleur. Si l'article 183 prévoit que le paiement ou l'attribution des rémunérations imposables entraîne la débition du précompte professionnel, l'article 180, primo, du même code indique cependant que ce sont des paiements ou attributions en Belgique qui rendent l'employeur redébiteur de ce précompte. Dans l'affaire tranchée, le 6 février 1990, par la Cour d'appel de Bruxelles, l'indemnité n'était donc pas soumise au précompte professionnel — puisque payée ou attribuée à l'étranger —, de sorte que le prélevement effectué par l'employeur, au titre de précompte professionnel, n'était pas dû au Trésor.

En outre, aucun impôt n'avait été établi dans les délais légaux à charge de ce contribuable, de sorte que le prélevement indûment versé au Trésor n'avait pas servi à acquitter un impôt et conservait, par conséquent, son caractère de prélevement indu.

Il n'en va pas de même dans le cas qui nous occupe. En vertu de l'article 183, les précomptes sont dus par l'employeur en raison de l'attribution ou du paiement des rémunérations et il n'est pas établi que ces paiements n'aient pas été faits en Belgique. Les prélevements litigieux sont donc bien des précomptes professionnels et la restitution de ceux-ci est réglée par l'article 309, alinéa premier, du code.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VERWILST AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN ECONOMISCHE ZAKEN EN AAN DE MINISTER VAN FINANCIEN OVER «DE AANVAARDINGS-CRITERIA DOOR DE ASLK-VERZEKERINGEN GEHANTEERD INZAKE AUTOVERZEKERINGEN»

QUESTION ORALE DE M. VERWILST AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES AFFAIRES ECONOMIQUES ET AU MINISTRE DES FINANCES SUR «LES CRITERES D'ADMISSION APPLIQUES PAR LA CGER-ASSURANCES EN MATIERE D'ASSURANCES AUTOMOBILES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Verwilst aan de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken en aan de minister van Financiën over «de aanvaardingscriteria door de ASLK-verzekeringen gehanteerd inzake autoverzekeringen».

Het woord is aan de heer Verwilst.

De heer Verwilst. — Mijnheer de Voorzitter, via de media vernemen wij dat de ASLK-verzekeringen de aanvaardingscriteria voor autoverzekeringen heeft herzien. Het resultaat hiervan zou kunnen zijn dat sommige bevolkingsgroepen, zoals senioren, gehandicapten en migranten, en sommige beroeps categorieën, zoals werknemers uit de horecasector, geweerd of geweigerd worden.

Mijn vraag is tweeledig. Ten eerste, kan de minister deze informatie bevestigen of ontkennen en er toelichting bij geven? Ten tweede, wat is het standpunt van de minister over de inhoud van het begrip «sociale opdracht» voor deze openbare verzekeringsinstelling in het algemeen en voor haar tak «autoverzekeringen» in het bijzonder?

De Voorzitter. — Het woord is aan de minister van Begroting, mevrouw Offeciers die antwoordt namens de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken en namens de minister van Financiën.

Mevrouw Offeciers-Van de Wiele, minister van Begroting. — Mijnheer de Voorzitter, de vraag van de heer Verwilst roept de volgende verduidelijkingen op.

Allereerst wenst de regering te onderstrepen dat ze niet wil tussenbeide komen in het beheer van de OKI's. Dit behoort tot de exclusieve verantwoordelijkheid van de beheerders, die de gevallen van hun beheer op zich nemen.

Gebaseerd op een grondige statistische analyse, bevat het aanvaardingsrooster dat de ASLK toepast, hoofdzakelijk de volgende evaluatiecriteria: gegevens omtrent de polis, informatie omtrent de identiteit en de gebruikelijke activiteit van de polisnemer en van de andere chauffeur(s), inlichtingen omtrent het verleden van de chauffeur — rijverbod, veroordeling voor dronkenschap, statistiek in verband met schadegevallen — en tenslotte aanwijzingen over het type en de waarde van het te verzekeren voertuig alsook de gevraagde waarborgen.

Op basis van alle antwoorden op dit rooster, wordt het voorstel aanvaard of geweigerd.

Het afwegen van de risico's moet worden vastgesteld aan de hand van de prioriteiten, bepaald door de beheersorganen van de ASLK.

Het spreekt voor zich dat het niet wenselijk is dat een overheidsinstelling — niet meer dan een privé-instelling — bepaalde sociale of beroeps categorieën uitsluit die een gekende, eerbiedwaardige activiteit beoefenen, of nog sommige bevolkingscategorieën, onder voorbehoud van een uitwerking van de tariefvorming.

Wanneer men de beoordelingsformulieren van andere verzekeringmaatschappijen bekijkt, stelt men vast dat ook zij bepaalde categorieën, zij het niet uitsluiten, maar wel tegen een hoger tarief verzekeren.

De ASLK heeft een dossier voor premieverhoging ingediend en dat is unaniem goedgekeurd door de prijzencommissie. Het kreeg ook een gunstig advies van de administratie. Geen enkel element in het dossier verantwoordt een weigering.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verwilt voor een repliek.

De heer Verwilt. — Mijnheer de Voorzitter, ik neem graag akte van het antwoord van de minister, en ik dank er haar voor. Ik meen echter dat zij niet echt heeft geantwoord op mijn vraag wat de sociale opdracht is van de ASLK. Misschien komt er later nog gelegenheid om daarop in te gaan. De regering zou er echter goed aan doen de regeringscommissaris, die wel degelijk een aantal dingen moet verifiëren, de opdracht te geven deze zaak zeer scherp in de gaten te houden, want het segmenteren van klanten op basis van objectieve, statistisch gefundeerde en voor het betrokken risico relevante criteria is één zaak; het discrimineren op basis van andere overwegingen is een andere zaak en compleet onaanvaardbaar. Tegen dit laatste zou de regeringscommissaris zich moeten verzetten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER ANTHUENIS AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER «DE TEGEMOETKOMINGEN AAN GEHANDICAPTEN TOEGEKEND VOOR AANPASSINGSWERKEN AAN HUN WONING»

QUESTION ORALE DE M. ANTHUENIS AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES SUR «LES ALLOCATIONS ACCORDEES AUX HANDICAPES POUR L'AMENAGEMENT DE LEUR LOGEMENT»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Anthuenis aan de minister van Sociale Zaken over «de tegemoetkomingen aan gehandicapten toegekend voor aanpassingswerken aan hun woning».

Het woord is aan de heer Anthuenis.

De heer Anthuenis. — Mijnheer de Voorzitter, door de wet van 28 december 1984 werd het Rijksfonds voor de sociale reclassering van minder-validen hervormd. Een ruim deel van de bevoegdheden werd aan de Gemeenschappen overgedragen, een beperkt deel van de activiteiten werd naar het Riziv doorgeschoven.

Een onlangs door een Limburgse vereniging gegeven lessencursusreveleerde dat er zich nog problemen voordoen voor gehandicapten die niet meer in het arbeidsproces een plaats kunnen vinden en een tegemoetkoming vragen voor de aanpassing van hun woning. Er wordt hierbij vooral verwezen naar vier categorieën van gehandicapten: gepensioneerde gehandicapten die zich met een rolstoel moeten verplaatsen, gehandicapten die de arbeid niet meer kunnen hervatten, vrouwen die een huishouding verzorgen maar ondanks aanpassingen aan de woning, dat werk niet langer aankunnen, gehandicapten die geen opleiding volgen, niet arbeiden of zich niet ter beschikking stellen van de arbeidsmarkt.

Al deze categorieën vallen uit de boot omdat het aanpassen van de woningen nog steeds onder de bevoegdheid van het afgeschatte Rijksfonds voor de sociale reclassering zou vallen.

Kan de minister mij mededelen of deze bevindingen inderdaad kloppen, bij welke instanties de voornoemde categorieën van gehandicapten terecht kunnen voor een tegemoetkoming in de aanpassingswerken aan hun woning en hoe hij meent dit bevoegdheidsconflict, of deze wettelijke onvolkomenheid, op te lossen?

M. le Président. — La parole est à M. Moureaux, ministre.

M. Moureaux, ministre des Affaires sociales. — Monsieur le Président, en vertu de la loi du 28 décembre 1984, les prestations individuelles de réadaptation fonctionnelle antérieurement remboursées dans le cadre de la législation relative au reclassement social pour handicapés sont à présent remboursées par l'Institut national d'assurance maladie-invalidité.

Par contre, les prestations auxquelles la question fait référence n'entrent pas dans cette catégorie de prestations. La matière relève donc, exclusivement, de la compétence des Communautés.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER M. MAERTENS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE NAUWERE BETREKKINGEN TUSSEN DE EG EN TURKIJE»

QUESTION ORALE DE M. M. MAERTENS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ETRANGERES SUR «LE RESSERREMENT DES LIENS ENTRE LA CE ET LA TURQUIE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Michel Maertens aan de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «de nauwere betrekkingen tussen de EG en Turkije».

Het woord is aan de heer Michel Maertens.

De heer M. Maertens. — Mijnheer de Voorzitter, op dit ogenblik betogen hier in Brussel enkele duizenden Koerden. Het probleem van de Koerden dat ons verontrust, was hier gisteren al ter sprake en over enkele ogenblikken zal ook collega Van Rompaey daarover een vraag stellen.

Mijnheer de minister, onder druk van Groot-Brittannië stemden de EG-ministers van Buitenlandse Zaken ermee in nauwere betrekkingen aan te knopen met Turkije. Een medewerker van uw collega, Douglas Hurd, verklaarde dat er behoefte bestaat Turkije een statuut aan te bieden van geassocieerd lid van de WEU. U verklaarde dat de meeste ministers voor een hernieuwde aanpak van de betrekkingen met Turkije te vinden waren. Turkije blijkt een grotere rol te willen spelen als verbindingssteken met de islamitische ex-Sovjetrepublieken in Centraal-Azië, en legt daarvoor enkele miljarden aan voedselhulp op tafel. Ook is de houding van Turkije in het Koerdisch vraagstuk ons voldoende bekend.

Ter zake zou ik de minister drie vragen willen stellen.

Is in de besprekingen met de EG-ministers het Koerdische probleem en met name de strikte toepassing van de mensenrechten in Turkije ter sprake gekomen?

Zo neen, waarom heeft België dat dan niet ter sprake gebracht als voorwaarde voor de associatie van Turkije?

Zo ja, welk standpunt heeft de Belgische delegatie ingenomen?

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Claes.

De heer Claes, Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, het is de heer Maertens bekend dat de ontwikkeling van de betrekkingen tussen Turkije en de Europese Gemeenschap geen nieuw gegeven is. Deze doelstelling gaat reeds terug tot het associatie-akkoord dat tussen de Gemeenschap en Turkije werd afgesloten in 1963.

In haar advies van 18 december 1989 op de op 14 april 1987 ingediende toetredingsaanvraag van Turkije, heeft de Commissie aangegeven dat het wenselijk was dat de samenwerking tussen de Gemeenschap en Turkije zou worden versterkt in een aantal domeinen.

Op 5 februari 1990 heeft de Raad zich ermee akkoord verklaard en heeft hij de Commissie verzocht concrete voorstellen ter zake uit te werken.

Deze voorstellen hebben het voorwerp uitgemaakt van een mededeling van de Commissie. Zij bevatten vier punten:

— De verwezenlijking van de douane-unie tegen einde 1995. Het wezen genootte dat deze verwezenlijking ingeschreven is in het associatie-akkoord;

— De bevordering van de industriële en technologische samenwerking in de domeinen die direct of indirect verbonden zijn met de douane-unie;

— Het hernemen van de financiële samenwerking. Zoals bekend is deze samenwerking geblokkeerd sinds 1981, om de door de heer Maertens gekende redenen die ook gelden voor de blokkering van de horizontale samenwerking bepaald in het kader van het vernieuwde Middellandse-Zeebeleid;

— De intensificatie van de politieke dialoog.

Wat het statuut van Turkije als geassocieerd lid van de WEU betreft, wil ik in herinnering brengen dat dit een uitvloeisel is van de beslissingen die door de WEU-ministers werden genomen in de marge van de Europese Raad van Maastricht. Toen werd met name beslist om het WEU-lidmaatschap of het waarnemerschap aan te bieden aan alle leden van de Europese Unie en om het statuut van geassocieerd lid aan te bieden aan alle Europese leden van de NAVO, dus niet alleen aan Turkije, maar bijvoorbeeld ook aan Noorwegen en aan IJsland.

De ontwikkelingen waarnaar de heer Maertens verwijst, dienen derhalve in dit kader te worden geplaatst. Tussen de Gemeenschap en Turkije heeft een permanente dialoog plaats waarbij alle aspecten aan bod komen waaraan beide partijen een bijzonder belang hechten. Voor de Gemeenschap is één daarvan de naleving van de mensenrechten. Ik kan de heer Maertens dan ook verzekeren dat het respect voor de mensenrechten in Turkije, inclusief het Koerdische vraagstuk, een essentieel bestanddeel van onze permanente dialoog met Turkije uitmaakt en zal blijven uitmaken.

Tijdens de informele raad in Portugal werd in tegenstelling tot wat hier werd beweerd, helemaal niets nieuws beslist, ook niet wat de heer Maertens noemt het aanknopen van nauwere betrekkingen «onder druk van Groot-Brittannië». De raad hoorde enkel een verslag van de Britse minister van Buitenlandse Zaken over zijn jongste bezoek aan Turkije. De problematiek van de mensenrechten kwam bij die gelegenheid wel degelijk ter sprake.

**MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER H. VAN ROMPAEY
 AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN
 BIJENLANDSE ZAKEN OVER «DE NOODZAAK TOT
 MILITAIR OPTREDEN IN DE GEWEZEN JOEGOSLAVISCHE REPUBLIEKEN»**

QUESTION ORALE DE M. H. VAN ROMPAEY AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ETRANGERES SUR «LA NECESSITE D'UNE INTERVENTION MILITAIRE DANS LES ANCIENNES REPUBLIQUES YUGOSLAVES»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Hugo Van Rompaey aan de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «de noodzaak tot militair optreden in de geweven Joegoslavische republieken».

Het woord is aan de heer Hugo Van Rompaey.

De heer H. Van Rompaey. — Mijnheer de Voorzitter, de dramatische escalatie van het geweld in Bosnië-Hercegovina en Kroatië heeft voor gevolg dat daar een stijgend aantal slachtoffers moet worden betreurd en dat in toenemende mate op zinloze wijze materiële schade wordt aangericht. De hardere diplomatische opstelling van de Europese en internationale gemeenschap resulteert alsnog niet in een stabilisatie van de noodsituatie. Wellicht zullen andere maatregelen zoals economische sancties evenmin een bevredigend resultaat geven, zeker niet op korte termijn. Zij zullen wellicht alleen het lijden van de getroffen bevolkingsgroepen verhogen. Een aangepast en beperkt, maar onmiddellijk militair optreden is noodzakelijk.

Hieromtrent drie vragen aan de minister van Buitenlandse Zaken:

Kan de minister, eventueel langs de Europese Gemeenschap, bij de UNO het verzoek indienen om aan Servië, en indien nodig ook aan de andere republieken, het verbod op te leggen nog verder militair gebruik te maken van luchthavens en om, indien nodig, hiertoe militaire troepen in te zetten?

Kan de UNO er eveneens om worden verzocht aan alle buiten-grenzen van ex-Joegoslavië alle wapentransport desnoeds *manu militari* tegen te houden?

Kan de UNO er eveneens om worden verzocht om ook aan de Adriatische Kust alle militaire operaties op zee onmogelijk te maken?

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Claes.

De heer Claes, Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, het tot stand brengen van een operatie tot behoud van de vrede in Kroatië, waartoe de Veiligheidsraad heeft besloten en waarbij onder andere het akkoord van de betrokken partijen is vereist, stelt grote praktische problemen. Zo is onder andere de financiering ervan nog niet helemaal opgelost.

De drie mogelijke interventietypes, die de heer Van Rompaey aanhaalt, vallen niet onder wat men noemt «peace-keeping», maar onder «peace-making». Zij vereisen een nog grotere troepenmacht, veroorzaken aanzienlijke kosten en houden het risico in van een hoge tol aan mensenlevens onder de troepen van de Verenigde Naties, terwijl het resultaat van dergelijke interventies onzeker blijft.

Op het moment achten noch de vertegenwoordiger van de secretaris-generaal van de VN, de heer Goulding, noch de meerderheid van de leden van de Veiligheidsraad het voor mogelijk een dergelijke weg in te slaan. Hetzelfde geldt voor een demilitarizing van de kustwateren.

Ondanks deze bezwaren zet België zich ononderbroken in om, bij voorkeur samen met de Europese partners in de diverse fora, meer effectieve dwangmaatregelen te overwegen tegen Servië en, indien nodig, tegen andere partijen in het conflict.

**MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER H. VAN ROMPAEY
 AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN
 BIJENLANDSE ZAKEN OVER «DE ONDERDRUKKING VAN DE KOERDEN IN IRAK EN TURKIJE»**

QUESTION ORALE DE M. H. VAN ROMPAEY AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ETRANGERES SUR «L'OPPRESSION A LAQUELLE SONT SOUMIS LES KURDES EN IRAK ET EN TURQUIE»

De Voorzitter. — Dames en heren, het woord is aan de heer Hugo Van Rompaey voor het stellen van een mondelinge vraag aan de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over «de onderdrukking van de Koerden in Irak en Turkije».

De heer H. Van Rompaey. — Mijnheer de Voorzitter, op het ogenblik van deze vergadering wordt in Brussel gemanifesteerd tegen de onderdrukking van de Koerden, die met 20 miljoen het grootste volk op aarde zijn aan wie het recht niet wordt gegund een eigen land te hebben. Na het einde van de Golfoorlog werden de Koerden in Irak door de Amerikaanse regering ertoe aangespoord zich te verzetten tegen dictator Saddam Hoessein. Voor deze opstand betaalden de Koerden een zware tol. De 12 miljoen Koerden in Turkije worden ook nu nog onmiddellijk zwaar aangepakt wanneer ze in gelijk welke vorm willen opkomen voor de rechten van hun volk.

Vandaar volgende vragen:

Ten eerste, is de situatie van de Koerden in Irak en Turkije nog actueel aan de orde bij de bijeenkomsten van de ministers van Buitenlandse Zaken in het kader van de Europese Gemeenschap, de Conferentie voor veiligheid en samenwerking in Europa of de UNO?

Ten tweede, welk belang wordt door onze regering en door de genoemde internationale instanties gehecht aan de verkiezingen in Noord-Irak, die moeten leiden tot de concrete vormgeving van de autonomie voor de Koerden binnen de Iraakse structuur? Neemt de internationale gemeenschap maatregelen om uit deze verkiezingen concrete resultaten te laten voortvloeien en om deze door het Iraaks regime te laten eerbiedigen?

Ten derde, werd bij de recente eerder positieve opstelling van de Europese ministers van Buitenlandse Zaken te Lissabon ten opzichte van de Turkse regering ook rekening gehouden met het feit dat de Koerden in Turkije worden onderdrukt? Welke concrete maatregelen zal of kan de Belgische regering treffen om mede te bewerken dat in deze situatie eindelijk een reële verbetering zal optreden?

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Claes.

De heer Claes, Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, mijn antwoord is drievoudig.

Ten eerste, de bezorgdheid voor de naleving van de mensenrechten is een essentiële doelstelling van het beleid van België en van zijn partners, zowel in de Europese als in de internationale gemeenschap. Ik verzekер de senator dan ook dat het respect voor de mensenrechten in Irak en Turkije, inclusief de situatie van de Koerden aldaar, een essentieel bestanddeel uitmaakt en zal blijven uitmaken van de opstelling van België en zijn partners.

Ten tweede, in de periode voorafgaand aan en tijdens de verkiezingen in Iraaks Koerdistan, hebben de geallieerden het aantal vluchten verhoogd in de Koerdische regio ten noorden van de 36e breedtegraad. In het militaire coördinatiecentrum te Zakho — Iraaks Koerdistan —, werden kort voor de verkiezingen de twee belangrijkste Koerdische leiders en kandidaten ontvangen. Mag de senator er ook aan worden herinnerd dat de waarschuwing van de westerse alliantie aan het adres van Saddam Hoessein blijft gelden en dat hij niet strafeloos kan optreden ten noorden van de 36e breedtegraad? Dit alles heeft er zeker toe bijgedragen dat de verkiezingen zonder rechtstreekse bedreigingen vanwege het regime in Bagdad zijn kunnen verlopen.

Verder zijn België en de internationale organisaties de mening toegedaan dat de verkiezingen op korte termijn geenszins de status van het Noordiraakse territorium wijzigen. De UNO beschouwt deze verkiezingen als een interne aangelegenheid van Irak, en spreekt er zich als dusdanig niet over uit. De Conferentie voor veiligheid en samenwerking in Europa van haar kant is niet bevoegd inzake dit dossier.

België zet ondertussen de verstrekking van humanitaire hulp aan de Iraakse Koerden voort. In januari 1992 nog werd besloten om voor 5 miljoen frank aan dringende voedselhulp te geven. België nam vorig jaar ook deel aan het globale EG-hulppakket voor de Iraakse Koerden en leverde specifiek noodhulp aan de Iraakse Koerdische vluchtelingen op Turks en Iraans grondgebied.

Wat de eerste vraag betreft, verwijst ik naar wat ik onder punt 1 heb vermeld.

Turkije is zich ten volle bewust van het belang dat de Europese Gemeenschap en haar lidstaten hechten aan de mensenrechten en aan de strikte naleving door Turkije van de internationaalrechtelijke verbintenissen die het land inzake mensenrechten heeft onderschreven.

De bekommernis om het respect van de mensenrechten, met inbegrip van de collectieve uitoefening ervan, vormt inderdaad een essentieel onderdeel van de permanente dialoog die door de Gemeenschap en haar lidstaten, inclusief België, met Turkije wordt gevoerd.

Als recent voorbeeld hiervan kan de demarche worden aangehaald van april, op initiatief van de Belgische regering, door de EG-troika bij de Turkse autoriteiten als reactie op de Nevroz-incidenten.

Mijnheer Van Rompaey, ik verzekер u dat België, samen met zijn partners van de Europese Gemeenschap, deze bekommernis om de naleving van de mensenrechten in Turkije ook in de toekomst onvermindert en op de meeste gepaste wijze in de praktijk zal brengen.

QUESTION ORALE DE M. BENKER AU VICE-PREMIEUR MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ETRANGERES SUR «LA TRAGEDIE YUGOSLAVE»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BENKER AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE TRAGISCHE GEBEURTE- NISSEN IN JOEGOSLAVIE»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Benker au Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur «la tragédie yougoslave».

La parole est à M. Benker.

M. Benker. — Monsieur le Président, ces derniers mois, il y a eu, dans l'ex-Yugoslavie, des centaines de victimes civiles tuées, des milliers de blessés, des centaines de milliers de réfugiés, d'enfants trahis, qui tous ont tout perdu. Plus d'un million de personnes sont aujourd'hui considérées comme réfugiées. Certains ont trouvé refuge en Hongrie, en Autriche, en Italie dans des conditions dramatiques. On s'attend dans les prochaines semaines à ce que des dizaines de milliers de personnes quittent leur pays, légalement ou illégalement, vers les pays voisins. Les journaux allemands de ce jour avancent le chiffre d'un million.

L'action politique pour rétablir la paix, qu'elle vienne de l'ONU, de la CEE ou de la CSCE, n'a pas eu les effets désirés. Entre-temps, lors de la session de printemps de l'OTAN au Canada, une majorité s'est déclarée favorable à une intervention directe en Yougoslavie. D'où mes questions à l'honorable Vice-Premier ministre:

Primo, quelle est l'attitude de la Belgique vis-à-vis de la grande vague de réfugiés qui est attendue? Notre pays n'est-il pas capable d'accueillir quelques centaines, voire quelques milliers de réfugiés — surtout des enfants — à répartir vers les communes rurales plus accueillantes et plus propres à rétablir le psychisme perturbé des victimes de guerre?

Secundo, quelle est l'attitude de la Belgique dans le problème suscité par le vote de l'OTAN demandant une intervention de celle-ci pour mettre fin à la tragédie yougoslave?

M. le Président. — La parole est à M. Claes, Vice-Premier ministre.

M. Claes, Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères. — Monsieur le Président, il est un fait que l'extension de la guerre à la Bosnie-Herzégovine a encore accru le problème des personnes déplacées, notamment en augmentant leur nombre et en restreignant le territoire sur lequel ils pourraient trouver refuge.

Toutefois, parler d'une grande vague de réfugiés attendue en Belgique est probablement exagéré. D'une part, la majorité de ces personnes — un million d'après les estimations du Haut-Commissariat aux réfugiés des Nations Unies — se déplace à l'intérieur des frontières de l'ancienne Yougoslavie; d'autre part, ce sont surtout les pays limitrophes, comme la Hongrie, l'Autriche et l'Italie, qui sont directement confrontés à un flux considérable de personnes déplacées en provenance de l'ex-Yugoslavie.

Le Centre de consultation rapide du groupe *ad hoc* «Immigration» s'est réuni les 18 et 19 mai à Lisbonne pour prendre connaissance des derniers développements de cette situation. Il a estimé que la réponse aux problèmes posés ne pouvait pas être trouvée dans l'accueil, dans la Communauté européenne, de personnes déplacées supplémentaires et qu'il convenait donc en priorité de prévenir l'arrivée de nouveaux immigrants en favorisant leur établissement provisoire sur le territoire de l'ancienne fédération yougoslave en dehors des zones de combat.

Par ailleurs, la Commission a décidé le 6 mai 1992 de débloquer trente millions d'écus en faveur de la Croatie, de la Slovénie et d'autres Etats de l'ancienne fédération yougoslave aux fins d'une aide alimentaire, médicale et d'une aide en vue d'accroître la capacité d'hébergement, afin de leur permettre de faire face à la situa-

tion de crise. Elle a également lancé un appel urgent aux pays membres pour des compléments d'aides nationales. Actuellement, la Belgique étudie le meilleur moyen de répondre à cet appel.

Par ailleurs, nos partenaires européens directement confrontés au problème viennent de demander aux autres membres de réfléchir à la possibilité d'une répartition plus équitable du fardeau que représentent pour eux l'accueil et le séjour provisoire de ces personnes déplacées en provenance de l'ex-Yugoslavie.

Le vote de l'Assemblée de l'Atlantique nord, qui s'est réunie au Canada du 14 au 18 mai 1992, au sujet d'une intervention directe de l'OTAN en ex-Yugoslavie, n'a pas de caractère contraignant.

Le gouvernement est d'avis que le problème yougoslave, et plus précisément les opérations de maintien de la paix qui s'y rapportent, doivent continuer à être traités par la CEE, la CSCE et l'ONU.

M. le Président. — La parole est à M. Benker pour une réplique.

M. Benker. — Monsieur le Président, je remercie le ministre pour le sérieux avec lequel il répond habituellement à mes questions. Néanmoins, l'attitude consistant à refuser des réfugiés — ou à n'en accepter qu'un très petit nombre — me paraît assez égoïste. Les pays limitrophes sollicitent d'ailleurs notre participation. D'ici quelques jours, la Bavière accueillera 2 500 personnes environ. Les régions de Croatie et de Slovénie actuellement en paix sont submergées de réfugiés dont le nombre dépasse le million. Des milliers d'entre eux attendent le passage d'un train à la frontière afin de pouvoir s'éloigner, ne fût-ce que quelques semaines.

Une action, destinée à l'Europe entière, en vue de l'accueil d'enfants durant les vacances d'été, a été mise sur pied en Allemagne. La Belgique ne pourrait-elle au moins accomplir un petit geste à l'égard de ces populations en détresse?

M. le Président. — La parole est à M. Claes, Vice-Premier ministre.

M. Claes, Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères. — Monsieur le Président, je comprends parfaitement ce plaidoyer humanitaire que j'apprécie beaucoup.

J'ai fait rapport sur les délibérations du Centre de consultation rapide du groupe *ad hoc* « Immigration » de la Communauté européenne.

Je n'exclus pas la possibilité au niveau des initiatives privées, d'une réponse plus positive à l'attente de M. Benker. Néanmoins, concernant l'attitude adoptée par la Communauté jusqu'à présent, j'ai dû me baser sur les délibérations du centre susdit.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DE LOOR AAN DE MINISTER VAN DE KLEINE EN MIDDELGROTE ONDERNEMINGEN EN LANDBOUW OVER « DE SCHADELOOSSTELLING VAN DE GETROFFENEN VAN DE PSEUDO-VOGELPEST »

QUESTION ORALE DE M. DE LOOR AU MINISTRE DES PETITES ET MOYENNES ENTREPRISES ET DE L'AGRICULTURE SUR « L'INDEMNISATION DES VICTIMES DE LA PSEUDO-PESTE AVIAIRE »

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Loor aan de minister van de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Landbouw over « de schadeloosstelling van de getroffenen van de pseudo-vogelpest ».

Het woord is aan de heer De Loor.

De heer De Loor. — Mijnheer de Voorzitter, onlangs werd de streek van Zuidoost-Vlaanderen door de pseudo-vogelpest getroffen. Ook in het Antwerpse, in West-Vlaanderen, in Brabant en onlangs ook in Limburg en Wallonië werden pesthaarden ontdekt. De diergeeskundige inspectie van het departement van Landbouw gaf de opdracht in sommige pluimveebedrijven het

pluimvee, zowel inheemse als exotische vogels, te vernietigen. Voor de handelaars betekent dit een verlies van vele honderdduizenden franken. Overweegt de minister van Landbouw enige schadeloosstelling toe te kennen aan de getroffen bedrijven en zo ja, is het nodig dat de slachtoffers ter zake initiatieven nemen?

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Claes, die antwoordt namens minister Bourgeois.

De heer Claes, Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, ik antwoord namens collega Bourgeois die op het ogenblik de EG-Raad voor de Landbouw bijwoont.

De schadeloosstelling waarover de heer De Loor spreekt, wordt geregeld door artikel 8 van het koninklijk besluit van 16 juli 1981 houdende maatregelen van gezondheidspolitie betreffende de vogelpest en de pseudo-vogelpest.

Daarin wordt bepaald dat de inspecteur-dierenarts in de haard van pseudo-vogelpest alle maatregelen kan nemen die hij nodig acht. Hij kan dus het bevel geven om het pluimvee te doden, maar ook de inheemse of exotische vogels die zijn aangetast of die hij van aantasting verdacht kan hij laten afmaken. Vogels die sedert minder dan 15 dagen aan de besmetting met pseudo-vogelpest hebben blootgestaan en die geen ziektekens vertonen, kunnen eveneens worden afgemaakt. Daartoe is, op voorstel van de diergeeskundige dienst, wel het akkoord van de minister nodig.

Een schadeloosstelling is echter enkel mogelijk als het om pluimvee gaat. Pluimvee wordt door het eerder genoemde koninklijk besluit omschreven als: kippen, kalkoenen, parelhoenders, fazanten, kwartels, eenden en ganzen van gelijk welke leeftijd of geslacht die als huisdier worden gehouden.

Bovendien moet de eigenaar van het pluimvee een getuigschrift kunnen voorleggen waarin staat dat zijn pluimvee tegen pseudo-vogelpest is ingeënt. Dat getuigschrift moet worden aangeleverd door een erkende dierenarts, en dit is dus een bijkomende voorwaarde om voor schadeloosstelling in aanmerking te komen.

Het pluimvee dat werd afgemaakt in de haarden van pseudo-vogelpest die tot op heden werden vastgesteld, beantwoordt niet aan de opgesomde voorwaarden.

Indien er haarden worden ontdekt waarbij de eigenaars zich hebben gehouden aan de voorschriften van het ministerieel besluit van 4 mei 1992 houdende tijdelijke maatregelen ter bestrijding van de pseudo-vogelpest, wat betekent dat zij hun dieren vóór 16 mei 1992 hebben laten inenten, dan kan er binnen de perken van de begrotingswet een vergoeding worden toegekend.

Hoeveel de vergoeding bedraagt en welke de voorwaarden zijn om ervoor in aanmerking te komen moet bij ministerieel besluit worden geregeld.

Momenteel besteedt de overheid jaarlijks ongeveer 40 miljoen frank aan de gezondheidszorg in de pluimveesector.

Het departement van Landbouw onderzoekt op dit moment, samen met de sector, de mogelijkheid om een sanitair fonds op te richten voor de pluimveesector. Zo'n sanitair fonds bestaat reeds in de rundvee- en varkenssector en beschikt over inkomsten van de overheid en van de sector in kwestie zelf.

Een sanitair fonds voor de pluimveesector zou de vergoedingen kunnen financieren voor pluimvee dat op bevel werd afgemaakt.

Het Veterinair Fonds van de EG van zijn kant vergoedt 50 pct. van de uitgaven nodig om pluimvee dat besmet werd met pseudo-vogelpest af te maken.

In de week van 15 juni eerstkomend zal een « werkgroep pluimvee » worden opgericht. Daarin zullen een aantal concrete vragen aan de pluimveesector worden gesteld. Is de sector bereid een sanitair fonds op te richten? Welke geledingen van de sector zullen bijdragen tot het fonds? Hoeveel dragen de verschillende geledingen van de sector bij? Hoe worden de bijdragen geïnd?

Uiteindelijk heeft de pluimveesector de oprichting van een sanitair fonds, dat getroffen pluimveehouders schadeloos kan stellen, voor een groot deel in eigen handen.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER CARDOEN AAN
DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER «DE COR-
RECTIEMAATREGELEN INZAKE KINESITHERAPIE»

QUESTION ORALE DE M. CARDOEN AU MINISTRE DES
AFFAIRES SOCIALES SUR «LES MESURES CORRECTRI-
CES EN MATIERE DE KINESITHERAPIE»

De Voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Cardoen aan de minister van Sociale Zaken over «de correctiemaatregelen inzake kinesitherapie».

Het woord is aan de heer Cardoen.

De heer Cardoen. — Mijnheer de Voorzitter, in de sector kinesitherapie is een nieuwe nomenclatuur en een nieuwe conventie in werking getreden op 1 januari 1991.

Hierbij werd een drievochtig doel gesteld : ten eerste, een juistere benadering van de noodzaak van de kinesitherapeutische verzorging; ten tweede, een kwaliteitsverbetering van de verzorging; ten derde, de stijgende uitgaven- en consumptietrend ombuigen ten einde te beantwoorden aan de beperking van de uitgaven die door de regering werden vastgelegd in augustus 1990.

De officiële resultaten van de uitgaven voor 1991 wijzen erop dat aan de voorwaarden van de regering ten volle werd voldaan en zelfs zodanig dat de correctiemaatregelen moeten worden ingevoerd volgens de overeenkomst die door de regering begin 1991 werd goedgekeurd. Daarenboven kan nog worden vermeld dat in deze zeer gunstige resultaten de meer-uitgaven ten gevolge van de omschakeling van de rijksfondspatiënten naar het Riziv toch ten laste van het kine-budget werden opgenomen, ondanks andere bepalingen in de conventie van 1991.

Nu blijkt dat de minister de correctiemaatregelen die door het Riziv werden goedgekeurd niet in werking wenst te laten treden.

Mijnheer de minister, wat is dan de waarde van een ondertekende conventie door Riziv-organen, bekrachtigd door de minister van Sociale Zaken ? In hoeverre valt uw weigering nog binnen de legaliteit ?

M. le Président. — La parole est à M. Moureaux, ministre.

M. Moureaux, ministre des Affaires sociales. — Monsieur le Président, la manière dont M. Cardoen a rapporté l'évolution de ce secteur est parfaitement objective. Le seul problème délicat auquel je suis confronté concerne l'évolution des dépenses en 1992. Il est exact que le bilan 1991 est positif et que l'on pourrait, sur la base de celui-ci, envisager une convention plus favorable à la profession. Cependant, étant donné les informations — encore imprécises — en ma possession, je suis quelque peu inquiet quant à l'évolution pour cette année.

Je devrais, d'un jour à l'autre, recevoir les résultats budgétaires du premier trimestre 1992. Dans la mesure où ils seraient conformes à ceux de l'année passée, c'est-à-dire s'ils traduisaient une maîtrise suffisante des dépenses, je pourrais approuver en tout ou en partie la nouvelle convention proposée par les organes de l'Inami.

En revanche, si nous devions constater non pas un dérapage budgétaire mais une absence d'«espace positif», les difficultés budgétaires que nous connaissons en matière de soins de santé sont telles que je ne pourrais emprunter cette voie.

En d'autres termes, je n'ai pas encore pris de décision définitive en ce qui concerne ce secteur. Je la prendrai sur la base des résultats financiers du premier trimestre de cette année, en tenant compte, bien entendu, des objectifs généraux que le gouvernement s'est fixés et m'a demandé de faire respecter en matière de sécurité sociale et, plus particulièrement, de soins de santé.

SCRUTIN POUR LA NOMINATION DES MEMBRES
EFFECTIFS ET SUPPLÉANTS DU COLLEGE DE RECRU-
TEMENT DES MAGISTRATS

GEHEIME STEMMING OVER DE BENOEMING VAN DE
LEDEN EN DE PLAATSVERVANGERS VAN HET WER-
VINGSCOLLEGE DER MAGISTRATEN

M. le Président. — Nous devons procéder maintenant au vote concernant la nomination de 22 membres effectifs et 22 membres suppléants du Collège de recrutement des magistrats.

Wij moeten nu stemmen wat betreft de benoeming van 22 effectieve en 22 plaatsvervangende leden van het Wervingscollege der magistraten.

Vous allez recevoir un bulletin de vote qui comporte deux volets. D'une part sont reproduits les noms de tous les candidats, suivis d'une case de vote.

A droite du bulletin figure une liste type, présentée à l'issue d'une réunion des présidents de groupe. Cette liste comporte uniquement une case de tête.

U ontvangt zo dadelijk een stembrief die twee delen omvat. Aan de ene kant staan de namen van alle kandidaten, telkens gevolgd door een stemvakje.

Aan de rechterkant staat een modellijst die wordt voorgesteld aan een vergadering van de fractievoorzitters. Boven die lijst staat enkel een hoofdstemvak.

Les membres qui se rallient à cette liste modèle, qui porte à la fois des noms de candidats effectifs et suppléants, sont priés de noircir cette seule case de tête.

Par contre, ceux qui n'approuvent pas la liste modèle devront émettre 22 votes de préférence, dans les limites prévues pour chaque catégorie d'éligibles. Ce vote portera alors uniquement sur l'élection des membres effectifs.

De leden die het eens zijn met deze modellijst die zowel namen van kandidaat-leden als plaatsvervangers bevat, worden verzocht enkel dit ene vakje zwart te maken.

Zij die daarentegen de modellijst niet goedkeuren moeten 22 voorkeurstemmen uitbrengen binnen de grenzen die gelden voor elke categorie van verkiesbaren. Die stemming zal dan enkel betrekking hebben op de verkiezing van de effectieve leden.

Si la liste modèle n'obtient pas la majorité requise des deux tiers des suffrages et si l'autre liste, qui comporte 139 noms, obtient la majorité requise des deux tiers des suffrages, il sera voté ultérieurement sur l'élection des suppléants.

Indien de modellijst niet de vereiste meerderheid van twee derde van de stemmen behaalt en indien de andere lijst, die 139 namen bevat, wel de vereiste meerderheid van twee derde van de stemmen behaalt, zal er later over de verkiezing van de plaatsvervangers worden gestemd.

Le sort désigne MM. Swinnen en Desutter pour remplir, avec les secrétaires, les fonctions de scrutateur.

Het lot wijst de heren Swinnen en Desutter aan om, samen met de secretarissen, de functie van stemopnemer te vervullen.

A l'appel de son nom, chaque membre est prié de venir déposer son bulletin non signé dans l'urne.

Ik moge elk lid verzoeken om bij het afroepen van zijn naam zijn ongetekende stembrief in de stembus te komen deponeren.

Le scrutin est ouvert. Le vote commence par le nom de M. Poulaen.

De stemming is geopend. Zij begint met de naam van de heer Poulaen.

— Il est procédé au scrutin.

Er wordt overgegaan tot de geheime stemming.

M. le Président. — Le scrutin est clos.

De stemming is gesloten.

Il conviendra sans doute au Sénat de reprendre la suite de son ordre du jour pendant que les scrutateurs dépouillent les bulletins.

De Senaat zal waarschijnlijk zijn agenda willen voortzetten, terwijl de stemopnemers de stembiljetten nazien. (*Instemming.*)

PROPOSITION DE LOI RELATIVE AU DROIT D'AUTEUR, AUX DROITS VOISINS ET A LA COPIE PRIVEE D'OEUVRES SONORES ET AUDIOVISUELLES

Vote d'articles en seconde lecture

Vote sur l'ensemble

VOORSTEL VAN WET BETREFFENDE HET AUTEURSRECHT, DE NABURIGE RECHTEN EN HET KOPIEREN VOOR EIGEN GEBRUIK VAN GELUIDS- EN AUDIOVISUELE WERKEN

Stemming over artikelen in tweede lezing

Stemming over het geheel

M. le Président. — Nous avons adopté en première lecture six articles amendés de la proposition de loi relative au droit d'auteur, aux droits voisins et à la copie privée d'œuvres sonores et audiovisuelles.

In eerste lezing hebben wij zes gemaandeerde artikelen aangenomen van het voorstel van wet betreffende het auteursrecht, de naburige rechten en het kopiëren voor eigen gebruik van geluids- en audiovisuele werken.

Personne ne demandant la parole, je mets aux voix ces articles.

Daar niemand het woord vraagt, breng ik deze artikelen in stemming.

Je propose au Sénat de se prononcer par un seul vote sur l'ensemble de ces six articles.

Ik stel de Senaat voor één enkele stemming te houden over het geheel van deze zes artikelen. (*Instemming.*)

Personne ne demandant la parole, je mets aux voix les articles.

— Ces articles, mis aux voix par assis et levé, sont définitivement adoptés.

Deze artikelen, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, worden definitief aangenomen.

M. le Président. — Les autres articles ayant déjà été adoptés, nous passons au vote sur l'ensemble de la proposition de loi.

De andere artikelen werden reeds vroeger aangenomen. Wij stemmen nu over het voorstel van wet in zijn geheel.

Het woord is aan de heer Van Belle voor een stemverklaring.

De heer Van Belle. — Mijnheer de Voorzitter, de PVV zal zich onthouden en handhaalt het standpunt dat zij heeft ingenomen in de commissie.

Wij zullen niet «neen» stemmen omdat het voorstel heel wat positieve elementen inhoudt en omdat de wet van 22 maart 1886 dringend aan herziening toe is.

Wij zullen ook niet «ja» stemmen omdat de consument het slachtoffer dreigt te worden van sommige bepalingen op audiovisueel vlak. Hij moet namelijk driemaal in zijn geldbeugel graaien. Bovendien neemt het gebruik van videocamera's in familieverband steeds toe. Hierop moet de consument auteursrechten betalen, wat niet door de beugel kan.

M. le Président. — La parole est à M. Barzin pour une explication de vote.

M. Barzin. — Monsieur le Président, la proposition de loi sur laquelle nous allons nous prononcer est amenée à réviser une loi de 1886 sur les droits d'auteur. Vu l'évolution technologique, il était plus que nécessaire d'adapter cette loi. Pour ce faire, notre

commission de la Justice n'a pas ménagé ses efforts, et le texte qui nous est soumis énonce toute une série de règles tendant à organiser les rapports entre les auteurs, les interprètes — le cas échéant, leurs employeurs — les producteurs et les consommateurs.

Le groupe PRL ne votera donc pas contre ce texte, étant donné qu'il constitue un progrès sur le plan juridique. Notre groupe regrette cependant que la rétribution destinée à compenser le manque à gagner des auteurs, interprètes et producteurs résultant du piratage soit amputée d'un prélèvement de 30 p.c. destiné, à l'initiative du gouvernement, à intervenir dans une politique culturelle.

Cela transforme en taxe ce qui était initialement conçu comme la compensation d'un manque à gagner dans le chef des titulaires de droits protégés, avec la circonstance aggravante, comme l'a dit notre collègue M. Hatry, que cette taxe ne paraît pas compatible avec les règles de la Communauté européenne. Pour cette raison, le groupe PRL s'abstiendra, en espérant que la Chambre revoie le texte dans le sens souhaité, pour que nous puissions l'adopter en troisième lecture.

M. le Président. — La parole est à M. Vaes pour une explication de vote.

M. Vaes. — Monsieur le Président, pour le groupe des verts Ecolo-Agalev, le vote de ce projet collectif sur les droits d'auteur et droits voisins est l'occasion de rappeler l'importance, essentielle à nos yeux, de rester attentif à la qualité et la diversité de la création artistique, littéraire et scientifique dans notre pays.

Il n'y a pas de culture active sans créateurs, sans artistes interprètes et sans intermédiaires de la diffusion culturelle. Pour les respecter et les soutenir, il faut garantir le respect de leurs droits moraux et reconnaître leur droit à une juste rémunération.

Ce projet, nous l'avions cosigné et nous avons voulu collaborer activement à sa mise au point. Il est globalement bon, équilibré et adapté aux complexes réalités d'aujourd'hui. Mais pour les écologistes, il doit absolument être prolongé par l'adaptation prochaine du régime légal qui garantira aux artistes un meilleur statut social et fiscal, projet auquel travaille déjà activement l'ensemble des acteurs intéressés dans la Communauté française et qui, je l'espère, aboutira bientôt à des propositions qui nous seront soumises.

Nous invitons nos collègues de la Chambre à faire diligence pour assurer dès que possible la mise en vigueur de cette loi et insistons auprès du gouvernement pour qu'il engage, dès à présent, les concertations nécessaires à l'élaboration, dans les délais, des mesures d'application indispensables pour garantir son efficacité.

Nous nous réjouissons donc de pouvoir aujourd'hui, par notre vote, soutenir une loi favorable à l'ensemble des acteurs de notre vie culturelle nationale.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken voor een stemverklaring.

De heer Verreycken. — Mijnheer de Voorzitter, wij stellen vast dat de noodzakelijke bescherming van auteurs via dit voorstel leidt tot een verkapte vorm van belasting. Deze vaststelling ontkracht helemaal de ongetwijfeld lovenswaardige bedoelingen van het voorstel. Deze nieuwe belasting valt ook helemaal ten laste van de eindgebruiker, die tenslotte altijd de eindfactuur betaalt. Het invoeren van de heffing van 8 pct. zal elke prijsbewuste gebruiker naar het buitenland jagen, waar de BTW-heffing lager is en waar die heffing van 8 pct. niet bestaat. Dit is dus nadelig voor onze eigen bedrijfswereld.

Bovendien zullen politieke invloeden de beheersvennotschappen kunnen manipuleren. Deze laatste, niet minst belangrijke, vaststelling is de bevestiging van de «belgitude» in de meest negatieve betekenis, namelijk die van politieke betutteling, politieke verzuing, vertraging van beslissingen en totale inefficiëntie. Die «belgitude» wijzen wij af.

De intentie van het voorstel, de bescherming van auteurs tegen piraterij, blijft toe te juichen. Wij wensen dit voorstel dan ook niet in zijn geheel af te wijzen. Onze twijfels over de juiste redactie van die intentie, maakt echter dat wij niet onze goedkeuring kunnen

geven aan het voorstel. Wij zijn ervan overtuigd dat de tekst tussen Kamer en Senaat over en weer zal worden gepingpong'd. De concurrentiepositie van de eigen bedrijfswereld komt immers in het gedrang en de andere Kamer zal dat waarschijnlijk niet nemen. Wij wachten een beter voorstel af en zullen ons ditmaal dan ook onthouden.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones voor een stemverklaring.

De heer Loones. — Mijnheer de Voorzitter, wij hebben ook een paar bezwaren tegen het voorstel. Wij hopen nochtans dat het vlug wet wordt en daarom zullen wij het steunen.

Ons eerste bezwaar betreft de samenstelling van de adviescommissies, waarin de onvermijdelijke vakbondsafgevaardigden zitten.

Wij hebben ook een bezwaar tegen de te grote macht die toegekend wordt aan de minister in de beheerscommissies, en in het bijzonder dan met betrekking tot de repartitiereglementen voor de verdeling van de auteursrechten.

Ik apprecieer ten zeerste dat door een parlementair initiatief dit voorstel kon worden behandeld en zal worden goedgekeurd, mijnheer Lallemand. Wij hebben echter verschillende malen, ook tijdens de openbare besprekking dinsdag, de minister concrete vragen gesteld. Het is dan toch niet meer dan decent dat de minister hierop antwoordt. Hij heeft evenwel geen enkel antwoord verschafft op de nochtans zeer duidelijke politieke vragen die tot hem werden gericht over zijn beleid in verband met de aan hem toegekende machten. Ik betreur dat.

Dit neemt echter niet weg dat wij het voorstel goedvinden en het zullen aannemen.

M. le Président. — Chers collègues, le vote que le Sénat va émettre couronne une des initiatives parlementaires les plus importantes de ces dernières années.

Déposée pour la première fois en 1987 et reprise en 1988 et au début de l'année en cours, la proposition de loi due à l'initiative de M. Lallemand et consorts a fait l'objet de quelque quarante réunions, d'abord d'un groupe de travail et ensuite de la commission de la Justice. Les deux rapports présentés par cette commission couvrent quelque neuf cents pages.

Je tiens à rendre tout spécialement hommage à l'auteur de la proposition, M. Lallemand, pour la qualité de son initiative et les efforts inlassables qu'il a fournis pour la faire aboutir.

Uiteraard betrek ik in dit compliment de onvermoeibare rapporteur, de heer Erdman, evenals de leden van de commissie voor hun inbreng bij het tot stand komen van dit *opus magnum*.

Ik vergeet evenmin de diensten van de Senaat die geen inspanningen hebben gespaard bij het verwerken van deze werkelijk zeer ingewikkelde materie. (*Levendig applaus.*)

Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het voorstel van wet in zijn geheel.

Nous devons procéder au vote sur l'ensemble de la proposition de loi.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het voorstel van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble de la proposition de loi.

157 leden zijn aanwezig.

157 membres sont présents.

116 stemmen ja.

116 votent oui.

41 onthouden zich.

41 s'abstiennet.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Appeltans, Arts, Bartholomeussen, Baudson, Bayenet, Beerten, Belot, Benker, Borremans, Bouchat, Bougard, Mmes Buyle, Cahay-André, MM. Capoen, Cardoen, Cereyhe, Collignon, Mme Creyf, MM. Cuyvers, Daerden, Daras, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, Désir, Desmedt, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Diegenant, Dighneef, Di Rupo, Dufour, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquière, Gevenois, Gijs, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hismans, Hofman, Hotyat, Jonckheer, L. Kelchtermans, Kenzeler, Kuijpers, Lallemand, Larcier, Leclercq, Lefevre, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Loones, Lozie, M. Maertens, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, W. Martens, Mathot, Mme Maximus, MM. Meesters, Moens, Moura, Mouton, Mme Nélis, MM. Ottenbourgh, Périaux, Pinoie, Poulain, Quintelier, Scharff, Seeuws, Snappe, Spitaels, Steenbergen, Stroobant, Suykerbuyk, Swinnen, Taminiaux, Tavernier, Timmermans, Tobback, Mme Tyberghe-Vandenbussche, MM. Ulburghs, Vaes, Valkeniers, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hooland, Vanlerberghe, H. Van Rompaey, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Van Wambeke, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verschueren, Verwilst, Wintgens et Swaelen.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenu:

MM. Anthuenis, Barzin, Bock, Boël, Bosmans, Buchmann, Buelens, Mme Cornet d'Elzius, MM. Declétyn, De Croo, de Donnéa, De Grauwe, D'hondt, Eeman, Foret, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Hasquin, Hatry, Mme Herzet, MM. Houssa, Lahaye, Lavergne, Lenfant, Mme Mayence-Goossens, MM. Monset, Pede, Peeters, Raes, Van Aperen, Van Belle, Vandenhoute, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vandersmissen, Van Thillo, Van Walleghem, Verberckmoes, Verlinden, Vermeiren, Verreycken et Wierinckx.

INTERPELLATIE VAN MEVROUW MAES TOT DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE RECENTE WAPENLEVERINGEN AAN HET MIDDEN-OOSTEN EN TURKIJE EN HET UITBLIJVEN VAN UITVOERINGSBESLUITEN OP DE DOOR HET PARLEMENT AANGENOMEN WAPENWET»

Stemming over de eenvoudige motie

INTERPELLATION DE MME MAES AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES AFFAIRES ETRANGERES SUR «LES RECENTES LIVRAISONS D'ARMES AU MOYEN-ORIENT ET A LA TURQUIE ET L'ABSENCE D'ARRETES D'EXECUTION DE LA LOI SUR LES ARMES QUI A ETE VOTEE PAR LE PARLEMENT»

Vote sur la motion pure et simple

De Voorzitter. — Dames en heren, tot besluit van de interpellatie van mevrouw Maes tot de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken werden twee moties ingediend.

Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Maes au Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères.

De ene, de eenvoudige motie, door de heren Verschueren, Périaux en Leclercq, luidt:

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van mevrouw Maes en het antwoord van de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken,
Gaat over tot de orde van de dag. »

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de Mme Maes et la réponse du Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères,
 Passe à l'ordre du jour. »

De andere, door de heren Van Hooland, Kuijpers, De Grauwe en Lozie, luidt:

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van mevrouw Maes en het antwoord van de Vice-Eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken,

Maant de regering aan, in afwachting van de uitvoering van de wet van 5 augustus 1991, geen wapens te leveren aan landen en gebieden waar ons land wil bijdragen tot het bewaren of herstellen van de vrede, met name in Libanon, Cyprus, Angola, Centraal-Amerika, de Westelijke Sahara, Cambodja, de gewezen Staat Joegoslavië en Koeweit (volgens nota Buitenlandse Zaken mei 1992),

— Evenmin aan landen die betrokken zijn bij de aldaar woeidente conflicten,

— Aan landen die gelegen zijn in gebieden, zoals het Midden-Oosten, waarvan de instabiliteit in de afgelopen jaren of maanden gebleken is en waarvoor politieke oplossingen voor de aanslpende conflicten moeten worden gezocht, zoals het Palestijns conflict en het Koerdisch probleem,

— Aan regimes die verwikkeld zijn in interne conflicten of zware interne spanningen kennen, die de mensenrechten schenden of terreur uitoefenen,

— Aan landen die de wederuitvoer-clausule niet respecteren, blijkens vroegere ervaringen,

Verzoekt de regering verslag uit te brengen aan het Parlement over de beslissingen die de regering heeft genomen inzake wapenhandel of militair materieel en strategische goederen en die gedelegeerd werden naar twee ministers, die respectievelijk voor Vlaanderen en de in het Nederlands gestelde Brusselse dossiers, of voor de Waalse en de in het Frans gestelde Brusselse dossiers kunnen beslissen,

Verwacht de onverwijld uitvoering van de wapenwet. »

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de Mme Maes et la réponse du Vice-Premier ministre et ministre des Affaires étrangères,

Exhorte le gouvernement, en attendant l'application de la loi du 5 août 1991, à ne pas livrer d'armes aux pays et régions où notre pays entend contribuer au maintien ou au rétablissement de la paix, et notamment à des pays comme le Liban, Chypre, l'Angola, l'Amérique centrale, le Sahara occidental, le Cambodge, l'ex-Yougoslavie et le Koweit (selon une note des Affaires étrangères de mai 1992),

— Aux pays engagés dans des conflits en cours dans ces régions,

— Aux pays situés dans des régions, comme le Moyen-Orient, devenues instables ces dernières années ou derniers mois, et pour lesquels des solutions politiques doivent être élaborées, comme pour le conflit palestinien et le problème des Kurdes,

— A des régimes connaissant des conflits internes ou de graves tensions internes, qui violent les droits de l'homme ou qui exercent la terreur,

— A des pays qui ne respectent pas la clause de réexportation,

Invite le gouvernement à faire rapport au Parlement sur les décisions gouvernementales concernant la vente d'armes ou de matériel militaire et de biens stratégiques, et qui ont été déléguées à deux ministres, qui prennent des décisions respectivement pour les dossiers flamands et les dossiers bruxellois en langue néerlandaise et les dossiers wallons et les dossiers bruxellois en langue française,

Demande l'application immédiate de la loi sur la vente des armes. »

Overeenkomstig ons Reglement stemmen wij over de eenvoudige motie die de voorrang heeft.

Conformément à notre Règlement, nous votons sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

— De eenvoudige motie, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt aangenomen.

La motion pure et simple, mise aux voix par assis et levé, est adoptée.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Croo.

De heer De Croo. — Mijnheer de Voorzitter, verschillende leden moeten nu naar commissievergaderingen. Mocht er een tweede geheime stemming nodig zijn over het Wervingscollege der magistraten — wat ik niet verwacht, noch verhoop — wan-neer zal die dan plaatsvinden?

De Voorzitter. — Onmiddellijk na de bekendmaking van de uitslag.

De heer De Croo. — En wanneer maakt u de uitslag bekend?

De Voorzitter. — Waarschijnlijk over een tien à vijftien minuten.

De heer De Croo. — Tegen die tijd zullen misschien vele collega's het halfronde hebben verlaten.

De Voorzitter. — Ik neem aan dat de besprekking over de programmawet zo boeiend zal zijn, dat ze hier zullen blijven.

De heer De Croo. — Mijnheer de Voorzitter, ondanks uw rijke ervaring bent u nog heel rijk aan illusies!

De Voorzitter. — Zo nodig kunnen we die stemming ook verschuiven naar morgen, tot het ogenblik van de stemming over het ontwerp van wet houdende sociale en diverse bepalingen.

De heer De Croo. — Het lijkt me inderdaad beter die stemming naar morgen te verschuiven. Dat zal vele collega's goed uitkomen.

De Voorzitter. — Het is inderdaad veiliger die eventuele stemming te laten plaatsvinden vóór de eindstemming over de programmawet.

Dames en heren, ik mag u er ook op wijzen dat de besprekking van het ontwerp van wet houdende sociale en diverse bepalingen morgen wordt voortgezet. Stemmingen kunnen ook na 19 uur plaatsvinden.

Morgennamiddag zullen de fractieleiders bijeenkomen om te zien hoe we de werkzaamheden het best organiseren.

De heer De Croo. — Maar zal er niet vóór 19 uur worden gestemd?

De Voorzitter. — Laten we afspreken dat we niet vóór 19 uur stemmen. De stemmingen kunnen natuurlijk ook nog later op de avond plaatsvinden en eventueel zaterdag.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE SOCIALE EN DIVERSE BEPALINGEN

VOORSTEL VAN WET WAARDOOR DE INKOMSTEN INGEVOLGE HET OPSTELLEN VAN PROCESSEN-VERBAAL BIJ DE VASTSTELLING VAN DE OVERTREDINGEN VAN HET ALGEMEEN REGLEMENT OP DE POLITIE VAN HET WEGVERKEER VOOR DE HELFT TOEKOMEN AAN DE GEMEENTEN WAAR DEZE PROCESSEN-VERBAAL OPGESTELD WORDEN

Hervatting van de beraadslaging

PROJET DE LOI PORTANT DES DISPOSITIONS SOCIALES ET DIVERSES

PROPOSITION DE LOI ATTRIBUANT LA MOITIE DES RECETTES PROVENANT DES PROCES-VERBAUX DRESSES POUR CONTRAVENTION AU REGLEMENT GENERAL SUR LA POLICE DE LA CIRCULATION ROUTIERE AUX COMMUNES DANS LESQUELLES CES PROCES-VERBAUX ONT ETE DRESSES

Reprise de la discussion

De Voorzitter. — Dames en heren, de algemene bespreking van het ontwerp van wet houdende sociale en diverse bepalingen is vanachter gesloten.

Wij zullen achtereenvolgens de acht verslagen bespreken.

La discussion générale du projet de loi portant des dispositions sociales et diverses a été close ce matin.

Nous examinerons successivement les huit rapports.

Bij verschillende artikelen van het ontwerp van wet dat wij thans bespreken, zijn amendementen ingediend die door minder dan drie leden zijn ondertekend.

Je signale qu'une série d'amendements, signés par moins de trois membres, ont été présentés à différents articles du projet de loi en discussion.

Worden deze amendementen gesteund?

Puis-je considérer que ces amendements sont appuyés? (*Plusieurs membres se lèvent.*)

Aangezien deze amendementen reglementair worden gesteund, maken ze deel uit van de besprekking.

Ces amendements étant régulièrement appuyés, ils feront partie de la discussion.

Besprekking van het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Sociale Aangelegenheden

Beraadslaging over de artikelen

Discussion du rapport fait au nom de la commission des Affaires sociales

Examen des articles

De Voorzitter. — Dames en heren, wij bespreken eerst het verslag uitgebracht namens de commissie voor de Sociale Aangelegenheden met betrekking tot de artikelen 1 tot 32, 37 tot 50, 51, 54 tot 68 en 89 tot 117.

Nous abordons tout d'abord l'examen du rapport fait au nom de la commission des Affaires sociales au sujet des articles 1 à 32, 37 à 50, 51, 54 à 68 et 89 à 117.

De beraadslaging is geopend.

La discussion est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Stroobant, rapporteur — Mijnheer de Voorzitter, de commissie voor de Sociale Aangelegenheden behandelde in een vijftal vergaderingen de artikelen 1 tot en met 30, 35 tot en met 47, 50 tot en met 64 en 85 tot en met 113 van de sociale programmawet.

De artikelen hebben achtereenvolgens betrekking op volgende materies : de begrotingsmaatregelen; de sociale zekerheidsbijdragen van werknemers; de ziekte- en invaliditeitsverzekeringen; de pensioenen voor werknemers; de tijdelijke werkloosheid wegens schorsing van de arbeidsovereenkomst op grond van de artikelen 49, 50 en 51 van de wet op de arbeidsovereenkomst; de deeltijdse werkloosheid; de arbeidsongevallen; de bestrijding van de sociale fraude.

Naargelang van hun respectieve bevoegdheid werden de diverse gedeelten toegelicht door de ministers van Sociale Voorzorg, van Tewerkstelling en Arbeid en van Pensioenen.

De heer Seeuws, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op

In dit mondeling verslag beperk ik mij tot de krachtlijnen van de diverse maatregelen zoals deze in de algemene besprekking werden toegelicht door de betrokken ministers. Tevens zal ik poging de algemene geest weer te geven van de discussie met referentie aan bepaalde knelpunten. Voor het overige verwijst ik naar het schriftelijk verslag.

In het deel gewijd aan de begrotingsmaatregelen voor sociale zaken bepaalt de regering haar toelage tot een standvastig bedrag van 192 miljard en worden een reeks transfers georganiseerd van sectoren met boni naar sectoren met deficitair situatie.

De administratiekosten van de verzekeringsinstellingen van de ziekte- en invaliditeitsverzekering worden vastgelegd. Ook worden de twee inhoudingen van 675 frank ten laste van alleenstaanden en van gezinnen zonder kinderen en van 375 frank op de kinderbijslag omgevormd tot een inhouding van 1 pct. ten laste van werknemers en gepensioneerden. De werkgeversbijdragen voor ziekte en invaliditeit worden eveneens verhoogd om de moederschapsverzekering te vrijwaren.

Teneinde diverse mechanismen inzake uitgavenbeperking te laten functioneren, wordt de wettelijke basis geschapen om het systeem van begrotingsenveloppes te verruimen, bijvoorbeeld in de vorm van forfaitisering in de sectoren van de ambulante zorgverstrekking waar zich een bijzonder belangrijke uitgavenstijging heeft gemanifesteerd, of door invoering van een hospitaalbudget meer bepaald inzake medische beeldvorming of door het vastleggen van een globaal nationaal budget voor sommige sectoren.

Inzake de farmaceutische industrie wordt de heffing van 2 pct. op de omzet verlengd en worden maatregelen genomen tot beheersing van de uitgaven in het hospitaalmilieu.

Uit de discussie over dit deel van de programmawet blijkt onder meer:

Ten eerste, dat er een behoefte aanwezig is om een globaal debat omtrent de sociale zekerheid en omtrent de financiering ervan te organiseren;

Ten tweede, dat er vragen worden gesteld omtrent de efficiëntie van het enveloppesysteem als modaliteit van financiering, hoewel de regering blijkbaar wel tevreden is over dit stelsel voor de klinische biologie;

Ten derde, dat bedenkingen worden gemaakt omtrent de administratiekosten van de verzekeringsinstellingen, waarbij de enen verklaren dat deze te hoog oplopen, terwijl anderen ten stelligste verklaren dat de administratiekosten toegekend aan de Belgische mutualiteiten tot de laagste van Europa behoren en bovendien veel lager liggen dan deze die uitbetelingsinstellingen van de overheid zouden hebben.

Inzake de totaliteit van de financieringsmaatregelen wordt door de enen naar voren gebracht dat ook de zwakkere worden getroffen, terwijl de regering verklaart geprobeerd te hebben een evenwichtigere verdeling te realiseren, met eerbiediging van het principe dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen.

Meerdere amendementen werden ingediend. Ik verwijst in dit verband naar het geschreven verslag.

In de sector van de pensioenen voor werknemers worden onder meer volgende maatregelen getroffen: het vastleggen van de overheidsbijdrage; het verbeteren van de controle op de door gepensioneerden uitgeoefende activiteiten; het waarborgen van een beter

rendement van de in de wettelijke kapitalisatie belegde bedragen; een verhoging van de patronale bijdrage op de extra-legale pensioenen; de herwaardering van de onroerende goederen opgenomen in het kapitalisatiestelsel.

Er ontspon zich vooral een discussie rond het probleem van de toegelaten arbeid en van de sancties en verjaringstermijnen. De minister steunde de idee om een algemeen debat te organiseren.

Het derde grote deel van de discussie had betrekking op tewerkstelling en arbeid. De voorgestelde maatregelen staan onder meer op:

Ten eerste, de invoering van een eenmalige werkgeversbijdrage van 2,15 pct. in plaats van 1,35 pct.;

Ten tweede, het invoeren van een werkgeversbijdrage in geval van schorsing van de arbeidsovereenkomst op grond van de artikelen 49, 50 en 51 van de wet op de arbeidsovereenkomsten. De werkgever zal 27 pct. van het bedrag van de werkloosheidsuitkering uitbetaald langs het Fonds voor sluiting te zinnen lasten nemen;

Ten derde, de invoering van de hoofdelijke werkgeversbijdrage voor de tewerkstelling van onvrijwillig deeltijdse werknemers;

Ten vierde, de verbetering van de bestrijding van de sociale fraude met maatregelen in verband met het arbeidsreglement, de modaliteiten van uitbetaling van het loon, het bijhouden van de individuele loonfiche en de verbetering van de werking van de inspectiediensten.

De discussies en de amendementen in verband met dit deel hadden vaak een tegenstrijdige strekking. Volgens sommige leden van de commissie worden de werkgevers te fel belast en zou dit een nefast gevolg hebben, terwijl volgens anderen te zware lasten wordengelegd aan de werkzoekenden. De kritiek op de maatregelen met betrekking tot de deeltijds was vrij scherp, hoewel bepaalde leden van oordeel waren dat men de misbruiken hiermee efficiënt te lijf ging.

De regering van haar kant verklaarde dat de financiële last van de werkloosheidsverzekering zo zwaar wordt, dat maatregelen onontbeerlijk worden, wil men het stelsel zelf niet in het gedrang brengen. Zij is van oordeel dat de voorgestelde maatregelen geen ingrijpende gevolgen hebben. Men beoogt het bestrijden van misbruiken en men probeert de financiële last zo veel mogelijk te spreiden met vrijwaring van de rechten van de volijds werklozen.

Het wetsontwerp werd tenslotte, meerderheid tegen oppositie, aangenomen. (*Applaus*.)

M. le Président. — La parole est à M. D'hondt.

M. D'hondt. — Monsieur le Président, le chapitre consacré à l'emploi dans cette loi fourre-tout qui prétend porter des dispositions sociales est caractéristique de l'attitude du gouvernement actuel. Acculé par des impératifs stricts de réductions budgétaires, il porte le fer tous azimuts, se souciant fort peu des conséquences pour les personnes et les entreprises lésées, pour autant que le tiroir-caisse sonne comme il a été programmé.

Le temps des cigales étant passé, l'heure est donc à l'équilibre budgétaire. Ce n'est pas trop tôt! pourrait-on s'exclamer mais par ailleurs, que reste-t-il des beaux discours prononcés hier par les champions démocrates-chrétiens et socialistes de l'insertion sociale des jeunes chômeurs et des femmes? C'est désormais de la récupération de milliards et de centaines de millions qu'il est question. L'analyse fine de l'évolution économique et de ses conséquences sur l'emploi est passée au second plan des préoccupations du gouvernement. C'est donc pour mémoire que notre ministre de l'Emploi introduit sa note de présentation des mesures nouvelles par les constatations suivantes: «La politique de croissance constante de l'emploi a pris fin en 1991» et encore: «Pour 1992, on prévoit la même évolution qu'en 1991, étant donné que la reprise économique est prévue au plus tôt pour fin 1992; un effet positif possible sur l'emploi sera donc plutôt reporté vers le milieu de l'année 1993.»

Les chiffres du chômage d'avril 1992 nous indiquent qu'en un an, on constate une augmentation de 37 124 chômeurs complets indemnisés et une augmentation de 7 766 chômeurs de moins de 25 ans. Et vous reconnaîtrez, madame le ministre, que rien ne permet d'espérer une amélioration rapide puisque vous prévoyez un accroissement de 23 000 chômeurs complets indemnisés demandeurs d'emploi avant la fin de cette année.

Un tel bilan devrait inciter le gouvernement et ceux qui le soutiennent à la plus grande modestie! Il contraste nettement avec les slogans matamoresques de responsables politiques vantant une soi-disant politique du cœur. Il est vrai que le cœur a ses limites et qu'en politique aussi, la passion doit souvent céder à la raison. Mais dans le secteur qui nous occupe ici, est-on sûr que ce soit de raison qu'il s'agit? Rien n'est moins évident puisque certaines mesures que vous proposez auront pour effet d'augmenter sensiblement le nombre de chômeurs complets indemnisés et d'autres que vous éluderez n'aboliront donc pas ces déviations maintes fois dénoncées.

La première mesure proposée vise à responsabiliser les partenaires sociaux pour éviter le recours excessif aux régimes du chômage temporaire qui atteindrait 55 000 unités budgétaires cette année.

Pour que 27 p.c. du montant total des allocations des chômeurs temporaires puissent être supportés par le Fonds de fermeture d'entreprises, celui-ci devra augmenter les cotisations patronales. Dans l'attente d'un consensus entre les partenaires sociaux au sujet d'un système alternatif qui entrerait en vigueur le 1er janvier 1993, les employeurs verseront une cotisation complémentaire de 0,8 p.c. pour le troisième trimestre 1992. Constatant que la hausse du chômage temporaire n'est pas toujours due à de véritables raisons économiques, techniques ou climatiques, le gouvernement entend faire payer cet usage impropre du système par l'ensemble des entreprises quels qu'en soient la taille, l'activité et le degré de compétitivité. L'arbitraire d'une telle décision linéaire découragera un peu plus les employeurs.

Cet alourdissement du coût du travail constituera un handicap supplémentaire pour nos entreprises qui doivent déjà faire face à un ralentissement de la croissance. Dans l'esprit du législateur national, « responsabiliser les partenaires sociaux » et les obliger à trouver un remède au dérapage constaté en matière de chômage temporaire revient à culpabiliser les chefs d'entreprises en leur imposant une cotisation de solidarité d'un nouveau type.

« Si ce n'est toi, c'est donc ton frère qui a troublé l'eau » sévit le loup gouvernemental peu enclin à rechercher les auteurs mais pressé d'assouvir son appétit féroce de milliards! Quant au délai de quatre mois laissé aux interlocuteurs sociaux pour présenter en commun des propositions alternatives, cela ressemble fort à un harcèlement « l'épée dans les reins ». Le gouvernement fixe un objectif qui ne prend en compte que l'assainissement budgétaire. Sans vraiment se préoccuper de l'évolution de la problématique du chômage, il se libère de son obligation de diriger le débat, voire de l'arbitrer. Il propose la politique du pire en mettant les partenaires sociaux au défi de s'entendre sur un autre compromis qui rapporterait — c'est la véritable condition — 3,5 milliards en 1992 et 5,6 milliards en 1993: la quadrature du cercle qui ridiculise ceux qui y toucheront.

La section 3 du chapitre 1er consacré au chômage temporaire concerne des modifications de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail.

Nous nous sommes inquiétés de l'opportunité de rendre le directeur régional de l'ONEM compétent pour apprécier les circonstances techniques ayant justifié l'arrêté de travail, d'autant plus que les conditions pourront être essentiellement différentes d'un secteur d'activité à l'autre, voire d'une entreprise à l'autre.

La détermination par arrêté royal de « ce qu'il faut entendre par intempéries qui empêchent le travail » n'empêchera pas la possibilité d'interprétation tant est grande la variété des conditions météorologiques, tant il est difficile de relever avec précision l'intempérie à un endroit déterminé.

Nous avions déposé un amendement, mais nous acceptons votre explication, madame le ministre, à savoir que votre arrêté royal stipulera ce qui, en tout cas, ne doit pas être considéré comme « intempéries ». Vous avez donné un exemple assez clair à cet égard.

Nous avons aussi suggéré d'étendre aux employés la possibilité de bénéficier du chômage temporaire pour raison économique. Mme le ministre estime qu'il s'agit d'une réforme fondamentale qui n'a pas sa place dans ce projet, dont l'objectif est de rendre les règles plus strictes afin d'éviter le recours impropre au système existant pour les ouvriers. Une fois encore, le gouvernement prouve qu'il ne vise pas à rencontrer les situations existantes, à corriger les anomalies, qu'elles soient négatives ou positives pour le budget : ce n'est certes pas de cette manière que l'on peut espérer une adéquation des mécanismes de la législation sociale.

Venons-en enfin au chapitre II relatif au chômage partiel qui constitue la pièce maîtresse de ces nouvelles dispositions concernant l'emploi et le travail, lesquelles entreront en vigueur le 1er juillet prochain. Il s'agit aussi du volet le plus critiqué et le plus critiquable dans la mesure où il remet en cause la politique menée depuis de nombreuses années mais qui, il est vrai, a provoqué de nombreux abus dans le chef de celles et de ceux qui se sont incrustés dans le système sans chercher à occuper un emploi à temps plein.

A cet égard, je voudrais attirer votre attention, madame le ministre, sur le fait que Mme Herzet et moi-même avons déposé en séance publique un amendement à l'article 103 visant à établir une plus grande cohérence entre l'article et le titre du chapitre. Nous demandons que soit ajouté le mot « involontaire » au terme « à temps partiel » en ce qui concerne l'application de la cotisation capitative.

M. le Président. — La parole est à Mme Smet, ministre.

Mme Smet, ministre de l'Emploi et du Travail, chargé de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes. — Monsieur le Président, M. D'hondt a tout à fait raison de relever cet oubli. Je suis bien entendu d'accord d'apporter cette correction moyennant le fait qu'elle soit considérée comme étant d'ordre technique.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Roo.

De heer De Roo. — Mijnheer de Voorzitter, ik meen dat deze opmerking terecht is. Zij werd trouwens reeds in de commissie gemaakt.

De term « onvrijwillig deeltijdse werklozen » werd wel in de titel opgenomen, maar niet in het artikel. Het kan dus worden beschouwd als een materiële vergissing.

M. D'hondt. — Je crois, monsieur le Président, que nous pourrons marquer notre accord sur la proposition de Mme le ministre.

Des mesures sont certes nécessaires pour corriger la situation, mais une fois encore, nous nous étonnons d'entendre Mme le ministre justifier les propositions du gouvernement par « la nécessité de réaliser des économies et l'impossibilité de réaliser ces économies sur le chômage complet en raison de l'accroissement du nombre de chômeurs complets et de la modicité des allocations de chômage ».

Il y a plusieurs années que divers rapports crédibles tels que ceux du Fonds monétaire international et de la Banque nationale, relèvent l'importance anormale des charges du chômage en Belgique. Mais jusqu'ici, l'attitude des ministres successifs de l'Emploi et du Travail a toujours consisté à masquer les abus, à réduire artificiellement le nombre de chômeurs et, surtout, à éviter de prendre des mesures adéquates pour rétablir la justice et la cohérence. Le contrôle accru de la disponibilité pour le marché de l'emploi doit s'appliquer à tous les travailleurs à temps partiel qui bénéficient d'une allocation de chômage.

Vous déclarez, madame le ministre, que par vos mesures, vous n'abolissez pas le système mais que vous vous efforcez de transformer le travail à temps partiel en travail à mi-temps. Mais vous allez bien au-delà ! Les décisions gouvernementales en cette matière

— notamment l'instauration d'une cotisation capitative à charge des employeurs — aura pour effet de renvoyer rapidement au chômage complet un certain nombre de travailleurs à temps partiel qui avaient fait l'effort non négligeable de s'intégrer progressivement dans le milieu du travail. Vous brûlez ce que vos prédécesseurs ont adoré ; vous reniez l'un des fondements élémentaires de la politique de l'emploi menée depuis plus de dix ans.

Je voudrais exhiber à cette tribune une brochure qui a été éditée et largement diffusée par votre prédécesseur, qui appartient à votre parti, madame le ministre, et cela, il y a moins d'un an. Cette brochure s'appelait *Clé pour le travail à temps partiel*.

M. Moureaux, ministre des Affaires sociales. — Nous ne sommes pas conservateurs !

M. D'hondt. — Monsieur Moureaux, je croyais que vous n'étiez plus candidat-ministre à ce gouvernement et cependant, vous êtes actuellement ministre des Affaires sociales. Chacun en tirera les conclusions !

L'encouragement au travail à temps partiel devient brutalement la dissuasion au travail à temps partiel.

Les centrales syndicales ont raison quand elles parlent de discrimination inacceptable entre l'occupation de travailleurs à temps réduit volontaire et celle de travailleurs à temps réduit involontaire, quand elles qualifient cette mesure de « curieux revirement lorsque l'on sait que le temps partiel avait fait l'objet d'une politique volontariste dans le passé, allant même jusqu'à l'institutionnalisation du travail à temps partiel dans des secteurs tels que la santé-prime en cas d'embauche à temps partiel ».

Il est tout aussi vrai que dans des secteurs tels qu'horeca, le nettoyage, voire la distribution, l'offre de ce type est la règle et le temps plein, l'exception.

De plus, une nouvelle polémique couve entre le gouvernement et les Exécutifs communautaires. Chacun connaît les difficultés insurmontables que vit l'enseignement depuis qu'il est complètement communautarisé. Chacun sait aussi que les budgets communautaires ne pourront faire face à une dépense supplémentaire d'au moins 100 millions par Communauté. Mme le ministre a simplement reconnu en commission que des dérogations étaient possibles tout en ne contestant pas que la cotisation capitative s'appliquera tant au secteur public que privé. Rien ne paraît réglé entre les deux niveaux de pouvoir.

Nous attendons du gouvernement qu'il précise, dès à présent, s'il a prévu dans ses aménagements budgétaires 1992 — ces dispositions entreront en vigueur dès le 1er juillet — que la mesure ne serait pas applicable aux divers types de personnels des établissements d'enseignement, personnel enseignant bien sûr, mais aussi administratif, paramédical, ouvrier. A défaut d'une telle déclaration, une nouvelle partie de bras de fer s'engagera, telle celle qui a récemment opposé gouvernement et Communautés sur le transfert de la redevance radio-télévision.

Mais encore, d'autres institutions sociales — hôpitaux, maisons de repos — ont-elles les moyens de prendre en charge la cotisation capitative pour l'occupation de leurs travailleurs à temps partiel ?

La limitation à treize allocations par mois est dissuasive pour les travailleurs qui ont accepté un emploi inférieur au mi-temps pour échapper au chômage : là aussi, il s'agit d'un contre-courant social pour des raisons strictement budgétaires.

Mme Smet, ministre de l'Emploi et du Travail, chargé de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes. — Permettez-moi, monsieur D'hondt, de communiquer un chiffre extrêmement important en ce qui concerne le travail à temps partiel. En effet, tout le monde fait semblant de croire que le nombre des travailleurs à temps partiel a augmenté sensiblement, ce qui n'est pas le cas. J'ai recherché le nombre de personnes qui travaillaient à temps partiel au début des années 80 et j'ai ainsi constaté que l'augmentation était dérisoire.

Toutefois, il est important de souligner qu'au début des années 80, 7 p.c. seulement des travailleurs à temps partiel percevaient des allocations de chômage en complément de leur travail, alors que ce pourcentage est de 52 actuellement, soit un peu plus de la moitié.

La mesure que nous avions introduite visait à favoriser une augmentation du nombre de travailleurs à temps partiel mais celle-ci a été très faible. Notre bonne volonté n'a donc pas abouti aux résultats escomptés.

M. D'hondt. — Vous dressez donc un constat d'échec à l'égard du gouvernement précédent, madame le ministre.

Mme Smet, ministre de l'Emploi et du Travail, chargé de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes. — Les gouvernements libéraux sont également concernés, monsieur D'hondt, puisque ce système a été introduit au début des années 80 par une coalition libérale-démocrate chrétienne.

M. D'hondt. — La conjoncture a changé depuis lors.

L'instauration d'un plafond de 34 000 francs pour les rémunérations qui peuvent être cumulées avec des allocations de chômage, apparaîtra comme une exclusion brutale et arbitraire à des travailleurs qui ont accepté un contrat de travail partiel comportant parfois des prestations d'ouvertures tardives, par exemple dans le secteur du commerce.

L'extension de l'article 143 est un autre mauvais coup pour les travailleurs à temps réduit involontaire qui se verront plus vite mis au chômage, malgré leur effort d'insertion professionnelle et qui subiront une réduction drastique de leur couverture sociale.

En outre, alors que partout en Europe, on mise sur l'enseignement pour lutter contre la malformation, cause principale des difficultés d'insertion professionnelle pour de trop nombreux jeunes, le gouvernement prend l'initiative malheureuse de pénaliser les chômeurs complets qui suivent un enseignement de plein exercice. Cette mesure va à l'encontre de l'effort et de la motivation personnelle que l'on peut attendre d'une personne confrontée à la difficulté de trouver un emploi. L'affirmation du ministre selon laquelle « il s'agit souvent d'universitaires qui, de cette manière, financent un diplôme universitaire », n'a pas été étayée par des chiffres statistiques.

Nous restons ainsi sur nos incertitudes à cet égard.

Par ailleurs, nous comprenons mal pourquoi l'enseignement dit « de jour » est particulièrement visé par cette mesure alors qu'il laisse au demandeur d'emploi suffisamment de temps libre pour assurer une certaine et nécessaire disponibilité sur le marché de l'emploi. Cette ségrégation ne tient pas compte de l'accès plus aisément à un emploi pour les diplômés de l'enseignement de plein exercice. Il faut savoir que certains employeurs — dont la SNB — n'ouvrent pas leurs recrutements aux diplômés du FOREM et de l'enseignement de promotion sociale.

En ce qui concerne l'interruption « volontaire » de la période de chômage, le ministre nous annonce trois mesures qui seront prises par arrêté royal:

Premièrement, la diminution de 2 000 francs par mois en compensation de leur indisponibilité sur le marché du travail;

Deuxièmement, la limitation à un an, au lieu de deux, de la possibilité de cumuler une activité d'indépendant avec les allocations d'interruption de carrière;

Troisièmement, la limitation de l'interruption à mi-temps de la carrière à soixante mois maximum pour toute la carrière.

Bien qu'elles soient susceptibles de rapporter au gouvernement les quelques centaines de millions qu'il en attend, ces restrictions nous paraissent très faibles eu égard au dérapage du système. L'allocation mensuelle des personnes ayant interrompu leur chômage passera de 10 504 francs à 8 504 francs, mais l'indisponibilité sur le marché de l'emploi est maintenue pendant une période maximale de cinq ans. L'utilisation de ce système par plus de 42 000 femmes — dont 30 000 en Flandre — sur quelque 44 000

bénéficiaires, prouve qu'il dissimule une allocation au foyer qui, si elle se fonde sur des raisons familiales respectables, n'en demeure pas moins un privilège auquel beaucoup d'autres concitoyennes n'ont pas droit.

L'aide de la femme au foyer devrait être prise en compte par une autre législation que celle de l'emploi et le processus de l'interruption volontaire du chômage devrait être réservé à des cas plus spécifiques, selon des critères plus rigoureux.

Un mot, enfin, au sujet de l'une des mesures *one shot* que le gouvernement instaure pour compenser l'insuffisance d'économies sur le secteur de l'emploi. Il s'agit de la modification de la réglementation en matière d'avances consenties par l'ONEM aux organismes de paiement. Selon un « truc » désormais bien connu, cette mesure permettra de reporter l'avance de douze milliards par l'ONEM aux organismes de paiement. Ainsi que je l'ai fait en commission, j'insiste auprès de Mme le ministre pour qu'elle réfléchisse sérieusement à l'importante économie que représenterait le fait de réservé à la Caisse auxiliaire de paiement des allocations de chômage — la CAPAC — l'exclusivité de la gestion de tous les dossiers et du paiement de toutes les allocations de chômage. A un moment où l'argent se fait si rare et où le gouvernement éprouve les pires difficultés à tenir ses engagements antérieurs à l'égard des chômeurs, la préservation de sanctuaires politiques doit passer au second plan. Je vous recommande la lecture de la proposition de loi que j'avais déposée dans ce sens!

Vous conclurez aisément, madame et monsieur les ministres, qu'il sera difficile au groupe PRL d'approuver la plupart des articles du titre IV consacré à l'emploi et cela, malgré quelques régulations réglementaires qui figurent au chapitre IV et qui, tantôt, éviteront des fraudes, tantôt, garantiront davantage d'équité. (Applaudissements.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Anthuenis.

De heer Anthuenis. — Mijnheer de Voorzitter, vandaag bespreken wij het wetsontwerp houdende sociale bepalingen. De dienstdoende regering gaat daarmee op zoek naar bijkomende middelen voor haar begroting van dit jaar. Voor de regering is dit dan ook een testcase. Vandaag zal de Senaat, en over een paar weken de bevolking, de regering beoordelen en nagaan of zij realiseert wat zij in haar regeerprogramma heeft beloofd. Ook ik zal in mijn uiteenzetting geregeld één en ander toetsen.

Mijnheer de minister, ik begin met u te confronteren met een zin uit het regeerprogramma van de meest travaillistische regering sinds zeer lange tijd. In zijn contract met de burger onder de afdeeling « een solidaire samenleving » zegt de Eerste minister: « De waarborg voor een meer solidaire maatschappij vergt de versterking van de solidariteitsmechanismen in de diverse stelsels en takken van de sociale zekerheid. Dit vergt ook de bestrijding van de kansarmoede, inzonderheid door de regeling en de uitbouw van de stelsels voor sociale zekerheid. »

Wat heeft de regering in de korte periode dat zij ons land regeert al gedaan voor de zwaksten van de maatschappij? Zij heeft de BTW-tarieven voor levensnoodzakelijke produkten de hoogte in gedreven. Ik weet dat deze beslissing vandaag niet ter discussie staat, maar zij raakt evenzeer de zwaksten van de maatschappij. Hun koopkracht zal hierdoor aanzienlijk dalen. Een studie van Leuvense professoren heeft uitgewezen dat de 10 pct. rijkste gezinnen in ons land voortaan 4 194 frank per jaar minder BTW zullen betalen, terwijl de 10 pct. armste gezinnen 569 frank meer BTW zullen moeten betalen. U zult straks vast repliceren dat dit effect zal wordengecorrigeerd door andere maatregelen in de programrawet. Ik bewijfel dit ten zeerste en ik zal dit met enkele voorbeelden illustreren.

De regering vervangt de kinderbijslaglevering, namelijk de afhouding van 375 frank op de kinderbijslag en de compenserende afhouding van 675 frank op het loon van de kinderloze gezinnen, door een nieuwe werknemersbijdrage van 1 pct. van het brutoloon. Wie wordt daardoor getroffen? U zal zeggen de hoge inkomen. Ja, zij ook, maar wat veel erger is, ook de lage inkomen. Personen wier brutoloon lager ligt dan 30 000 frank moeten nu ook de sociale bijdrage betalen, zijnde 300 frank, wat veel is voor mensen met een dergelijk gering inkomen. Ook gepensioneerden zullen nu deze nieuwe bijdrage betalen.

Deze maatregelen hebben tot gevolg dat de koopkracht van de zwaksten in de maatschappij aanzienlijk zal dalen en iedereen weet dat zij het al zo moeilijk hebben.

Wat voor zin heeft het dat de regering de strijd tegen de armoede aankondigt, wanneer zij door andere maatregelen deze armoede in de hand werkt. De beloften in haar regeerakkoord lijken wel de aloude vestzak-broekzakoperatie. De overheid zal eerst de armoede creëren, om daarna andere geldopsorpende projecten op te zetten om die armoede weer te bestrijden. Dit toont aan dat deze regering geen beleidsvisie, geen toekomstvisie heeft.

Vele besparingen in het kader van de sociale zekerheid zouden gemakkelijk kunnen worden doorgevoerd zonder dat de burger de tol moet betalen. Zo kunnen heel veel geneesmiddelen waarvan het patent is verstreken, vervangen worden door magistrale bereidingen. Die zouden aanzienlijk goedkoper zijn voor de patiënt en voor de mutualiteiten, aangezien ze dezelfde kwaliteit hebben, maar alleen minder kosten. Indien de geneesmiddelen goedkoper worden, zal ook de tussenkomst van de mutualiteit lager zijn. Dit zou een aanzienlijke besparing vormen voor de sociale zekerheid. Het zou een maatregel zijn die ook de komende jaren effect heeft. Maar deze maatregel wordt niet genomen. Waarom niet? De drukkingsgroepen die deze regering onder de knoot hebben weten wellicht het antwoord.

Bij de besparingen in de sociale zekerheid vind ik ook nergens een maatregel terug die iets wil doen aan de 40 miljoen jaarlijks administratiekosten die dienen om de ziekenfondsen te verrijken. Dezelfde vraag rijst ten aanzien van de vele miljarden die de vakbonden zeggen nodig te hebben om de werkloosheidsvergoedingen uit te betalen. Ook hier zullen de christendemocratische en socialistische drukkingsgroepen geweigerd hebben hun verantwoordelijkheid op zich te nemen. De vele verzuilde organisaties in ons land hebben hun oorspronkelijk doel, zich ten dienste stellen van de burger, vergeten. Zij verrijken zichzelf en de regering heeft niet de moed hierin het mes te zetten. Nochtans spreekt het regeerakkoord over een grotere doorzichtigheid van de werking en de structuren van het sociaalzekerheidsstelsel. In alle maatregelen die ervoor moeten zorgen dat de begroting klopt, worden de structuren zoveel mogelijk ontzien en de wetgeving zo complex mogelijk gemaakt opdat de burger de beschermende hand boven de structuren niet zou zien.

Misschien moeten de structuren van de sociale zekerheid met het oog op de toekomst worden herdacht. Is het systeem niet te complex geworden?

De eerste vier artikelen van de programmawet zijn gewijd aan het organiseren van transfers: transfers van de overheid naar het systeem van de sociale zekerheid; transfers binnen de sociale zekerheid zelf. Er wordt 9 250 miljoen afgenomen van de opbrengst van de bijdragen die voor 1992 toegekend waren aan de Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers. Dit bedrag wordt toegekend aan andere geledingen van de sociale zekerheid. Hoeveel kost dit alles aan administratiekosten? Heeft de politieke klasse van vandaag de moed *tabula rasa* te maken? Durft zij nadenken over een alternatief, met eenvoudiger structuren en minder geld opslorpend? Enkel op die manier kan volgens mij onze welvaartsstaat in stand worden gehouden.

Nog onlangs heeft de heer Van Aperen een interpellatie gehouden over de gebrekige informatie die de regering aan de burger bezorgt. Zij heeft met veel tamtam de besparingsmaatregelen in de sector van de rusthuizen aangekondigd. Zij heeft paniek gezaaid onder degenen die belast zijn met de zorg voor de demente bejaarden. Er is zelfs iemand overgegaan tot een hongerstaking. De lef om de zwaksten in de maatschappij aan te pakken, de demente bejaarden die niet eens de geestelijke vermogens bezitten om zich te verweren, illustreert de bezorgdheid van de regering om de zwaksten in de maatschappij en is een voorbeeld van de solidariteit waar ze zo graag mee uitpakt.

Nadat de maatregel in deze sector werd aangekondigd, nadat bejaarden en zorgverstrekkers door de straten van Brussel zijn getrokken, heeft de minister met de regelmaat van de klok wijzigingen aangekondigd aan zijn oorspronkelijk plan. Ondertussen is er zoveel over de aanpassingen gepraat dat niemand nog weet hoe de wortel aan de steel zit. In de sociale programmawet is hierover niets terug te vinden. Er is over de zaak nog weinig te horen.

Mijnheer de minister, ik zou graag van u vernemen wat de bejaarden nog van u te verwachten hebben, hulp of de doodsteek?

Ook uw houding ten aanzien van de pensioensector ligt moeilijk. Ik wil het hier even hebben over de maatregelen die het pensioensparen treffen, ofschoon ik weet dat ze thuisuren in het wetsontwerp houdende de fiscale bepalingen. Van de pensioensector is bekend dat hij in moeilijkheden zal geraken tegen het jaar 2020. Een aantal instellingen zoals de NMBS hebben nu reeds loodzware pensioenlasten. Halverwege de jaren tachtig heeft de regering, vooral op initiatief van de liberalen, maar met volle medewerking van de CVP, het pensioensparen aangemoedigd door het verlenen van fiscale voordelen. Die regering was de goede weg ingeslagen, maar dat wordt nu verloochend door de CVP.

Ofschoon deze regering geen alternatief beleid heeft voor de problemen in de pensioensector, bestraft zij door haar maatregelen elk initiatief van de burger aangaande zijn pensioen. Nochtans worden in de meeste landen van de EG dergelijke initiatieven aangemoedigd. Hoewel vandaag de pensioenen zelf nog niet zijn aangepakt, geeft niets ons de zekerheid dat dit morgen niet zal gebeuren. De regering schijnt het hierover niet eens te zijn. De minister van Begroting, mevrouw Offeciers, blijkt in de sector van de overheidspensioenen te willen besparen. De minister van Pensioenen, de heer Willockx, wil enkel raken aan het systeem van de perekwatie.

Ik haal het voorbeeld van de pensioenen aan omdat ik vind dat besparingen doordacht moeten worden ingevoerd. Men moet in de uitgaven snoeien, zoals de fruitweker zijn fruitbomen snoeit. Deze regering snoeit echter, en pas later constateert ze dat ze de vruchtdragende takken heeft verwijderd. De minister van Begroting, mevrouw Offeciers, heeft dit toegegeven in de krant *De Standaard*: « De groei van de fiscale aftrekken in die sector was van die omvang dat we iets moesten doen. De tijd was te kort om definitieve maatregelen vast te leggen. Dus hebben we daar een bedrag vastgelegd dat die groei moet indammen, hebben we een deel voorlopige maatregelen genomen en gaan we met de sector overleggen hoe we aan ons bedrag moeten geraken. » Even later geeft mevrouw Offeciers toe: « En als men ziet hoeveel mensen in die systemen zitten, is ingrijpen misschien niet zo evident. » Zij gaat uit van het gegeven dat zij dit jaar x-aantal miljarden moet besparen, doorloopt de begrotingsposten en snijdt waar zij vaststelt dat er een groot getal te vinden is.

De tijd is gekomen om eerst na te denken, om eerst de beleidslijnen voor de toekomst uit te stippelen en dan het overbodige, het luxueuze te vermijden.

Dit is wat ik de regering verwijt. Zij heeft geen visie, geen krijtlijnen voor de toekomst. Zij bespaart en int nieuwe belastingen die haar drukkingsgroepen het minst raken.

Tenslotte verwonderen een aantal bepalingen in het wetsontwerp mij. In hoofdstuk III worden ingrijpende wijzigingen voorgesteld aan de wet van 9 augustus 1963. Nochtans werd de wet tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering pas aangepast bij wet op 29 december 1990. De toenmalige wijzigingen voerden onder meer omslachtige procedures in waarvan de doeltreffendheid nog moet worden bewezen. Wat voor zin heeft het systeem te veranderen indien nog niet tot uiting is gekomen dat ze faalden? Om ons ongenoegen hierover uit te drukken, heb ik hieromtrent een aantal amendementen ingediend.

De vrees van mijn partij is waarheid geworden. Reeds bij de besprekking van het regeerakkoord heeft zij de bevolking ervoor gewaarschuwd dat de regering de burger zal laten opdraaien voor de financiële catastrofe die zij de jongste jaren heeft veroorzaakt.

Wij hebben gelijk gekregen. Mijn partijvoorzitter, Guy Verhofstadt, heeft berekend dat het totale pakket van de besparingsmaatregelen als volgt is samengesteld: 55 pct. wordt gevonden door een verhoging van de inkomsten, waaronder 50 miljard nieuwe belastingen, 35 pct. in truks die maar één keer kunnen worden toegepast, en 11 pct. of 15 miljard in structurele ingrepen in de uitgaven. Men heeft dus nog maar eens de gemakkelijkste weg gekozen.

De heer Swaelen treedt opnieuw als voorzitter op

Op de manier waarop de regering vandaag en in de afgelopen vier jaar de begroting telkens opnieuw probeert uit te voeren, wordt de weg naar een gezonde financiële overheidsstructuur wel heel erg lang.

De PVV zal dan ook tegen het wetsontwerp stemmen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Dames en heren, mag ik de sprekers erop wijzen dat zij de gevraagde spreektafel moeten respecteren?

Het woord is aan mevrouw Van Cleuvenbergen.

Mevrouw Van Cleuvenbergen. — Mijnheer de Voorzitter, hoewel er in de commissie voor de Sociale Aangelegenheden lang, grondig en meestal opbouwend gediscussieerd is over de sociale programmawet, heeft men toch ook veel aandacht besteed aan de inhoud van de nog te nemen koninklijke besluiten die aanleunen bij deze programmawet.

Ik heb het hier in de eerste plaats over de maatregelen in verband met deeltijdse arbeid, die deels in de programmawet staan, deels nog in de vorm van koninklijke besluiten moeten worden gegoten.

Waarschijnlijk hebben de vrouwen de sterkste schouders, want deze groep wordt het zwaarst getroffen door de besparingen in de sector «Arbeid en Tewerkstelling».

Inderdaad, door de maatregelen in verband met deeltijdse arbeid worden 226 000 personen bedreigd, hoofdzakelijk vrouwen.

Vanuit het standpunt van de vrouwen zijn de maatregelen inzake «Arbeid en Tewerkstelling» aanvechtbaar. Ook in de zogenaamde mannensectoren bestaan misbruiken. Er zijn de koppelbazen en de misbruiken inzake brugpensioen. Maatregelen in deze sectoren zouden de Staat waarschijnlijk veel meer kunnen opleveren.

Ik wil hier niet schijnheilig doen. Er zijn misbruiken in de deeltijdse arbeid. Zo mag kinderopvang niet op deze manier op de gemeenschap worden afgewenteld. Maar enkele uren officieel werken en voor het overige «overuren» maken die niet worden aangegeven bij de sociale zekerheid, en er nog een uitkering bovenop krijgen, dit kan niet.

Er zijn echter nog andere misbruiken in deze sector en in andere sectoren.

Een tiental jaren geleden heeft de overheid — en niet op vraag van de werkgevers of de werknemers — deeltijdse arbeid gestimuleerd. Toen vond men het blijkbaar belangrijk een laag aantal werklozen in de statistieken te hebben. Nu hecht men meer belang aan een lager budget. Deeltijdse arbeid werd toen, zeker aan de vrouwen, als interessant voorgesteld: het werkt arbeidsherverdelend, de stap naar de arbeidsmarkt wordt vergemakkelijkt, je hebt tijd om iets anders te doen en je hebt nog een uitkering.

Over de nadelen voor de persoon zelf werd niet gesproken: later een lagere uitkering bij volledige werkloosheid, onder andere bij werkloos worden bij de uitvoering van deze maatregelen, minder promotiekansen en blijven vastzitten in de rol van de verzorgende moeder. Wanneer vrouwen onverwacht alleen komen te staan — door echtscheiding of door overlijden van de partner — ervaren ze echter de financiële consequenties.

Is deeltijdse arbeid afremmen dan een goede maatregel? Ja, omdat men nu de voor- en nadelen te weinig afweegt. Deeltijdse arbeid werkt rolbevestigend en geeft vrouwen minder kansen op langere termijn. Neen, want het is een lineaire maatregel die alle vrouwen in dit systeem onverwacht bedreigt. Als je slechts enkele uren per week gewerkt hebt en je krijgt «slechts» 13 bijkomende uitkeringen, dan ga je misschien beter niet meer werken. Als je slechts een half-time job vindt, blijf je voor deze periode van deeltijdse arbeid officieel geregistreerd als werkloos, met alle gevolgen van dien.

Het is de controle op het onvrijwillig deeltijds werken, op het ter beschikking zijn van de arbeidsmarkt, die faalt. Ten tijde van de programmawet van december 1989 heeft men maatregelen genomen om het misbruik in de onvrijwillige deeltijdse arbeid te beperken. Deze maatregelen hebben niet geholpen omdat ze niet toepasbaar waren. De Inspectie van de sociale wetten had én man- of vrouwkracht én financiën tekort om die controle effectief uit te voeren.

In de programmawet voor 1992 krijgt deze dienst bijkomend personeel en kredieten. Kan er dan niet worden gewacht op de resultaten van de controle op het onvrijwillig deeltijds werken? Zal de inspectie ook controleren of deeltijds werkenden daadwerkelijk voorrang krijgen bij een toename van het aantal werkuren in een bedrijf? Want ook dit recht van de deeltijds bleef dode letter. Dit recht wordt door de huidige maatregelen opnieuw bevestigd.

De werkgever moet voortaan een hoofdelijke bijdrage betalen per onvrijwillig deeltijdse werknemer, gelukkig enkel voor de onvrijwillig deeltijdse werknemers. Een vrijwillige en bewuste keuze van mannen en vrouwen voor deeltijds werk mag niet worden bemoeilijkt. Flexibiliteit in het beroepsleven moet kunnen. Maar toch kan deze bijdrage problemen geven. Moeten werkgevers in de non-profitsector, waar overheidsgeld tekort is, ook betalen? De CVP-fractie verwacht dat de regering voor deze sector een afwijking toestaat.

Worden werknemers niet onder druk gezet om te verklaren dat ze «vrijwillig» deeltijds werken? Wie zal dat controleren? Waarschijnlijk is het weer de Inspectie van de sociale wetten die de misbruiken kan vaststellen. Van deze dienst wordt veel verwacht. Hopelijk verneemt elke deeltijdse werknemer dat hij of zij daar ook individueel terecht kan met klachten in dit verband.

De minister van Arbeid en Tewerkstelling wil voor werklozen, ook deeltijdse werklozen, een begeleidingsplan opstellen. Dit verheugt ons. Maar zouden beperkende maatregelen niet kunnen worden gekoppeld aan het ingaan van het begeleidingsplan?

Soms hebben werklozen zelf een «begeleidingsplan» en willen ze iets anders gaan studeren, iets waaraan duidelijk behoeft is op de arbeidsmarkt. Voor laag gekwalificeerde is dit een oplossing.

Indien dit de kans op tewerkstelling duidelijk verhoogt, laat dan de mogelijkheid bestaan om met behoud van uitkering een volledig onderwijsprogramma te volgen. Ik denk hier onder andere aan kinderverzorgenden die, na jarenlange werkloosheid, verder willen studeren voor verpleegkundige, waaraan een tekort bestaat, om op die manier aan werk te geraken.

Mag ik om te eindigen, mevrouw de minister, nog enkele suggesties doen? Over de maatregelen in verband met tewerkstelling en arbeid is zeker heel veel gesproken de jongste weken. Ze bevatten goede elementen, zeker op langere termijn. Het is bedreigend voor een massa vrouwen dat de publieke opinie het onderscheid niet maakt tussen de programmawet en de later in te vullen koninklijke besluiten. Men weet niet meer wat definitieve maatregelen zijn en wat slechts denkpistes zijn.

Een contract met de burger is belangrijk. Het oneigenlijk gebruik door enkelen heeft gevolgen voor allen en dit in alle sectoren. Dit moet iedereen beginnen te beseffen. Ook zekerheid is belangrijk. Positieve beloftes, zoals het begeleidingsplan, moeten daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Wanneer men deeltijdse arbeid wil vergemakkelijken of afremmen moeten niet enkel de budgettaire redenen, maar ook de andere verduidelijkt worden.

De definitieve maatregelen, via koninklijke besluiten, moeten na rijp beraad en met alle betrokken partijen worden genomen met het doel een evenwichtig budget na te streven en volwaardige tewerkstelling voor alle werkwilligen.

Met deze besprekking alleen zullen we de problemen van arbeid en tewerkstelling niet oplossen. Er moet nog verder over gediscussieerd worden. Flexibiliteit moet kunnen. Ze moet wel op een doordachte wijze worden geregeld zodat ze zowel werknemers als werkgevers ten goede komt. Ook voor werkgevers kan flexibiliteit interessant zijn.

Om economische, technische of andere redenen kan de werkgever een beroep moeten doen op tijdelijke werklozen. Maar door het oneigenlijk gebruik van de flexibiliteit wordt het nemen van maatregelen noodzakelijk. Om een evenwichtige verzekering tegen werkloosheid voor de jaren 90 mogelijk te maken en iedereen een volwaardige tewerkstelling te garanderen, wil de CVP-fractie het debat dat we hier begonnen zijn voortzetten in de commissie en in openbare vergadering. (*Applaus.*)

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

COMMUNICATION DE M. LE PRESIDENT

De Voorzitter. — Hier volgt de uitslag van de geheime stemming over de benoeming van de leden van het Wervingscollege der magistraten.

Voici le résultat du scrutin pour la nomination du Collège de recrutement des magistrats:

Aantal stembanden: 156.

Nombre de votants: 156.

Blanco of ongeldig stembriefjes: 11.

Bulletins blancs ou nuls: 11.

Geldige stemmen: 145.

Votes valables: 145.

Tweederde meerderheid: 97.

Majorité des deux tiers: 97.

De modellijst behaalt 142 stemmen.

La liste modèle obtient 142 suffrages.

Derhalve worden tot leden van het Wervingscollege verkozen de kandidaten die op de modellijst voorkomen.

Hun namen zullen, als bijlage, worden gepubliceerd in de *Parlementaire Handelingen* en het *Beknopt Verslag*.

Dès lors sont proclamés élus du Collège de recrutement les personnes présentées par la liste modèle.

Les noms des élus seront repris en annexe aux *Annales parlementaires* et au *Compte rendu analytique*.

Deze uitslag zal worden meegedeeld aan de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken.

Il sera donné connaissance du résultat au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques.

VOORSTELLEN

Inoverwegneming

Mededeling van de Voorzitter

PROPOSITIONS

Prise en considération

Communication de M. le Président

De Voorzitter. — Er werden geen opmerkingen gemaakt betreffende de inoverwegneming van de voorstellen waarvan sprake bij het begin van onze vergadering. Ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het bureau.

Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération des propositions dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elles sont renvoyées aux diverses commissions compétentes? (*Assentiment.*)

Dan zijn de voorstellen in overweging genomen en naar de aangeduide commissies verwezen.

Ces propositions sont donc prises en considération et renvoyées aux commissions indiquées.

De lijst van die voorstellen, met opgave van de commissies waarnaar ze zijn verwezen, verschijnt als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van vandaag.

La liste des propositions, avec indication des commissions auxquelles elles sont renvoyées, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

INTERPELLATIE — INTERPELLATION

Verzoek — Demande

De Voorzitter. — De heer Verreycken wenst de Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Overheidsbedrijven te interpellieren over «de vertraging bij de ingebruikname van het nieuwe postsorteercentrum Antwerpen X».

M. Verreycken désire interroger le Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Entreprises publiques sur «le retard dans la mise en service du nouveau centre de tri postal Antwerpen X».

De datum van deze interpellatie wordt later bepaald.

La date de cette interpellation sera fixée ultérieurement.

Wij zetten de besprekking van het ontwerp van wet houdende sociale en diverse bepalingen vanavond voort.

Nous poursuivrons ce soir la discussion du projet de loi portant des dispositions sociales et diverses.

Volgende vergadering vanavond om 19 uur 5.

Prochaine séance ce soir à 19 heures 5.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(*De vergadering wordt gesloten om 18 h 5 m.*)

(*La séance est levée à 18 h 5 m.*)

